

SODELOVANJE Z LOKALNO SKUPNOSTJO JE PREDVSEM ETIČNO VPRAŠANJE

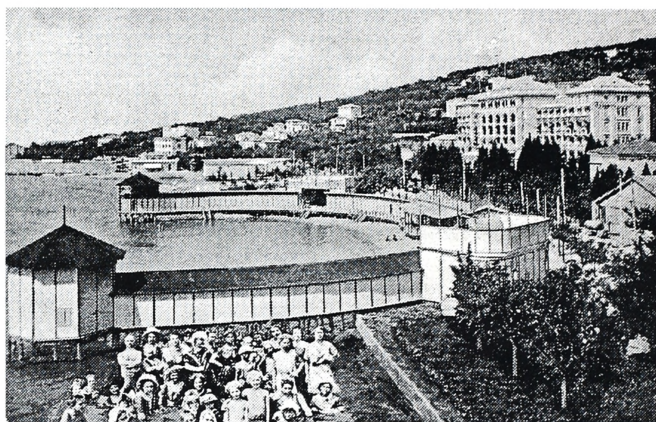
Koprska Služba družbenega knjigovodstva je po inšpekcijskem pregledu v portoroškem Casinoju menda odkrila vrsto nepravilnosti kot so: financiranje Spacalove in Černigojeve galerije, sofinanciranje vzdrževanja konjske črede v Lipici, financiranje sežanskega kulturnega doma, portoroškega Avditorija, pokril je amortizacijo letališča v Sečovljah, nekaj je primaknil za turistično propagandno dejavnost... Ni znano ali je SDK - kot neodvisna institucija - morala ugotoviti kakršnokoli nepravilnost in s tem vsaj deloma vzpostaviti ravnotežje s škandalom novogoriškega Hit-a - ali pa je financiranje kulturnih prireditev in (ali) infrastrukture lokalnih skupnosti iz materialnih stroškov namesto iz dobička - zares nekaj škandaloznega? "Škandal" naj bi bil namreč v tem, da bi bil moral denar, ki ga je namenil kulturnim ustanovam, Casino odvesti na žiro-račun države! (Za slednjo iz izkušenj vemo, da ji je npr. za kulturo bolj malo mar).

Pustimo ob strani strokovno delo inšpektorjev, za katere verjamemo, da so delali po svojem strokovnem znanju in vesti, pustimo ob strani, da je bil tokrat "žrtevno jagnje" portoroški Casino! Problem je namreč mnogo globlji in bolj pereč: (ne)sodelovanje z lokalno skupnostjo, podpiranje kulturnih ustanov in prireditev (v najširšem pomenu besede kultura) je danes predvsem ETIČNO vprašanje! Sodelovanje podjetja z lokalno skupnostjo, kjer ima svoj sedež, je trajna in stalno prisotna pozitivna vrednota. Seveda ne gre tu za preprosto ekonomsko logiko v smislu ustvarjanja profita, za gole koristoljubne interese: gre za ustvarjanje pogojev za razvoj pozitivnih vrednot in duhovnih dobrin, ki so trajnega pomena - ne samo za lokalno skupnost - pač pa za narod in državo v celoti. Zaman je vse ekonomsko blagostanje, rast družbenega produkta, velik turistični obisk... vse je zaman, če lokalna skupnost nima kulturne identitete, vizije kulturnega razvoja, ipd. Zaman je samostojna slovenska država, če ljudje ne bodo začutili povezanosti z njo in se bojo - če nanese - za (meglene) obljube in materialne interese jutri prodajali - komur bo pač več ponudil. Nihče se ne bo vprašal o samem sebi, od kod prihaja, kaj je in kam gre... Ne bo si postavljali vprašanj, zakaj potrebujemo kulturo, kulturne ustanove, kulturne prireditve - celo odvečen strošek bo to!

Marko Zorman

IZ VSEBINE:

- * na 2. strani: NE VRAG, LE SOSED (NAJ) BO MEJAK
- * na 9. strani: razmišljanje O MLADIH IN POČITNICAH
- * vse, kar (ni)ste vedeli o Piranu, lahko zveste v tem "Portorožanu" (na strani 10, 11...)
- * Poletna fotoreportaža na 12. in 13. strani
- * Zlati boben bo že oktobra (str. 14)
- * na str. 18: TABORNIKI PRI ZABIČAH
- * na 20. in 21. str. se nasmejete s "Portorožanom"

Ko so se na portoroški plaži kopale naše (pra) babice... (stara razglednica iz zbirke Mitje Jančarja)

ŠOLARJEM, STARŠEM IN UČITELJEM - USPEŠNO NOVO ŠOLSKO LETO!

CREDEX d.o.o.

RENT - A - CAR

- V Portorožu, Seča 194/a
(nasproti diskont trgovine)
Tel.: 066/70-993
- V Kopru, Kidričeva 41
Tel.: 066/22-395

**POSREDNIŠKA PRODAJA
VOZIL ZNAMKE
SEAT - SAAB**

NE VRAG, LE SOSED (NAJ) BO MEJAK

Meje naše vsakdanje

Z mejo se srečujemo zelo pogosto. Zlasti prebivalci Slovenskega primorja smo z mejo tako rekoč obdani z vseh strani. Le nekaj minut vožnje, pa smo na meji - tisti na vzhodu ali tisti na zahodu. Meja ločuje, zato po neki občini predstavi o njej, nima ravno pozitivnega predznaka. Ob tej besedi ponavadi pomislimo na ograjo, žico, zid, vojaka s puško, policijo, carino ipd. Vendar je to le površen vtis. Meja, prej kot to, pomeni točko, kjer se neha naše in pričinja sosedovo. Imeti v bližini mejo, pomeni predvsem imeti v bližini soseda. Imeti dobrega soseda, pa je že pravo bogastvo! Na drugi strani meje se pričinja nov svet, ki je tudi nam dostopen, nas dopolnjuje in bogati. Pri sosedu lahko vidimo in tudi dobimo stvari, ki jih mi nimamo. Samo pomislimo kolikokrat in koliko vsakodnevnih zadev smo tisti, ki bivamo blizu meje, uredili samo s kratkim "skokom" čez mejo! Živeti, v normalnih razmerah, blizu meje, je zato lahko prednost!

A dober sosed ne pade kar z neba! Koliko bo le-ta dober, je - včasih bolj, včasih manj - odvisno od našega odnosa do njega. Ponavadi nam sosed vrača toliko, kolikor mu dajemo. Dobrososedstvo pa ni odvisno od dobrote. Dobrota je največkrat sirota. Če bomo do soseda korektni, pošteni, pozorni in ne preveč ozkosrčni in hkrati dovolj odločni, bi to moralo biti že dovolj... Dobro bi bilo, če bi vsi najprej pometli pred svojim pragom in si znova in znova izprašali vest, ne pa da vedno znova in znova vso krivdo valimo na sosede.

Meja med dobrimi sosedi je natančno določena in jo vsi dosledno spoštujejo. Kjer pa ni določena natančno, ni osnovnega predpogoja za dobrososedstvo in za našo in sosedovo varnost. Meja je v tem primeru lahko izvor nasprotij. Hiša, ki ima lično in varno izdelano ograjo, nam daje občutek varnosti in urejenosti. Nasprotni pa so občutki pri hiši, ki tega nima. Varna ograja ali tudi meja, če gre za državo, ni vir osamitve. Vrata v njej pa morajo biti za soseda na široko odprta. Na sosedovi njivi nimamo česa iskati! K njemu bomo stopili skozi glavna vrata, z odprtim srcem in dobrimi nameni.

S Hrvati imamo veliko skupnega

Najdaljšo - 600 km dolgo - mejo imamo z vzhodno sosedo, Hrvaško. Ta meja je bila vzpostavljena ob hkratni ločitvi obeh sosedov od Jugoslavije in še ni dokončno določena. Dokler se ne bomo dokončno dogovorili o njej, bo stalen izvor napetosti. Nasplošno velja v Sloveniji Hrvaška za nezanesljivega in ne preveč prijaznega soseda. K temu so poleg objektivnih okoliščin po nepotrebnem prispevali mediji in politiki na obeh straneh. V nasprotju s tem je zgodovina slovensko-hrvaškega dobrososedstva nenavadno dolga

in plodna. S Hrvati smo se skupaj bojevali že v kmečkih uporih proti fevdalni gospodi in nato proti Turkom, Germanom, Romanom. V organih prejšnje federacije smo nastopali z enakimi ali podobnimi stališči in interesi, hkrati smo se ločevali od Jugoslavije in izpod JLA. Imamo sorodno kulturo in jezik ter enako vero. Vsaj približno enakega števila pozitivnih izhodišč za dobrososedstvo nimamo z nobenim drugim sosedom. To so konkretna, zgodovinska dejstva, ki jih ne smemo kar tako prezreti in so neodvisna od tega, koliko so komu trenutno všeč. To sosedstvo ne bi smeli ocenjevati skozi oblastne politične barve v Sloveniji in na Hrvaškem, ki so trenutno precej različne. Gre za vitalne in dolgoročne interese obeh sosedov, ki ne smejo biti podrejeni pogledom sedaj vladajočih v obeh deželah, ki so različnih političnih barv.

Za Slovenijo je meja s Hrvaško tudi meja s preostalim Balkanom. Za Hrvaško pa je meja s Slovenijo tudi meja z Evropo. Evropa in Balkan pa sta dve povsem različni vrednosti. Da bi ta meja postala tudi dobrososedska, odprta, prijateljska, je za Hrvaško naravnost življenjskega pomena. Upati smemo, da bodo za takšno mejo Hrvati tudi kaj storili! Ta meja je lahko meja prijateljstva in sodelovanja v vsej svoji dolžini, na kopnem in na morju. Edina alternativa taki meji pa je "zamrznjena - hladna" slovensko-hrvaška meja.

V dobrososedski slovensko hrvaški meji ni prav nobenega prostora za kakršnokoli morsko zaporo Slovenije in za priključevanje polovice Piranskega zaliva Hrvaški. Zaradi življenjsko pomembnih interesov obeh držav, da zgradita dobrososedsko mejo, smo lahko optimisti in smemo računati na srečen konec te zgodbe.

Zahteve velikega dolžnika

Tisto, kar je na tej strani meje, je naše. Tisto, kar je na drugi strani, pa je sosedovo! Naš veliki zahodni sosed - Berlusconijska Italija s fašističnimi poslanci v vladi - v zadnjem času pogosto in prav nič sramežljivo izjavlja, da je njeno tudi tisto, kar je na slovenski strani meje. Takšnega pohlepa po tujem ozemlju ne moremo imenovati drugače kot agresivnost - čeprav za sedaj samo verbalna. Takšen "apetit" je nevaren in je dolgoročen, četudi ga občasno demantirajo. Meja z Italijo je bila določena po drugi svetovni vojni. V tej vojni sta bili napadalki in poraženki fašistična Italija in nacistična Nemčija. Ta Italija pa sedaj terja nazaj tisto, kar je bilo razmejeno po tej najbolj kruti in krvavi vojni. Posledice te vojne so bile desetine milijonov mrtvih ter hudo trpljenje sto in sto milijonov ljudi. Med največjimi krivci in dolžniki - ne samo Sloveniji, temveč vsemu svetu - je bila in je še fašistična Italija, ki se ponovno oglašja z zahtevami po tujem. Če je kdo dolžnik in krivec, je to zagotovo Italija! Dolg je tako velik, da ga ne bo zmogla nikoli poplačati. Za tako velikega dolžnika bi bilo najbolje, da molči in pusti upnike vsaj pri miru.

Nepojmljivo in hkrati neodgovorno je, da Slovenija ob tem molči! Brez zadržkov takoj in naglas bi morala to sporočiti Evropi, zmagovalcem v drugi vojni in vsemu svetu.

Jakob Čemažar

HIDROGRADNJA PORTOROŽ

LUDVIK KRIŽMAN, Lucan 23, 66320 Portorož, tel./fax: 066/71-397, mobilni: 0609/610-132

Čestitke, zahvale, voščila

3. avgusta je praznoval svoj 20. rojstni dan **Dalibor MEŠTER** s Stare ceste 12a v Portorožu. Vse naj, naj... mu želijo prijatelji: **Fabo, Mito, Ervin, David in Irena**, še posebej pa njegova **Nika**. Enako mu želijo tudi vsi s Prečne poti.

***

Istega dne je praznovala tudi **Neva REBEC** s Prečne poti 12. Iskreno ji čestitamo vsi mladi prijatelji, njena družina in sosodje.

***

Čestitamo **Andyju VODOPIJI** iz Sečovelj, ki je na tretji letošnji dirki vodnih skuterjev na odprtem prvenstvu Slovenije in Hrvaške, (16. julija v Portorožu, v kategoriji od 650 do 750 ccm in s stoječim modificiranim skuterjem) zasedel osmo mesto slovenskega prvenstva. Prihodnjic pa še boljše!

***

Iskrene čestitke piranskemu plavalcu **Tomažu SLAPERNIKU**, ki je na 21. turnirju narodov julija letos na Dunaju, na 100 m prsno priplaval nov državni rekord.

***

Na ponovno oživljenem sejmu Primorska razstavlja, ki je potekal prvi teden julija v Kopru, sta Pospesevalni center za malo gospodarstvo in sekcija Slovenske podjetniško-gospodarske mreže iz Ministrstva za gospodarske dejavnosti podelila zlato priznanje za inovativni izdelek - namizni sodček - tudi **Antonu MAGLICI** z Lucana nad Lucijo. Čestitamo!

***

ZAHVALA DRUŠTVU PRIJATELJEV MLADINE OBČINE PIRAN, posebna zahvala pa **Vidi Murovec in Milanu Cvejanov-u** ter vsem ostalim, ki so poskrbeli za lepo bivanje otrok z Obale v Planici.

Vsi, ki smo julija letovali v dolini Tamarja

***

V avgustu praznuje rojstni dan **Marija** iz Mirnega kota. Ob tem prazniku ji iskreno čestitata in ji želita predvsem mnogo zdravja njena "kafetarja".

***

Irimi PEROŠA za rojstni dan želi veliko zdravja in vse lepo bivša soseda.

***

Iskrene čestitke mlademu **Aleksandru NOVAKU** iz Vinjol za osvojene zlate medalje v teku in skoku v daljino na tretjem evropskem prvenstvu v atletiki za slepo in slabovidno mladino, ki je bilo julija v Londonu.

***

Mirku Potočniku iz Pirana in njegovi izvoljenki **Mariji** z Jesenic, ki sta si večno zvestobo obljubila 10. avgusta, iskreno čestitajo sodelavci z "OKOLJA".

***

Naši zvesti sodelavki **Cesarini SMREKAR** ob njenem rojstnem dnevu nazdravljamo vsi, ki smo pri "Portorožanu".

***

Avgusta praznuje svoj rojstni dan **Lidija BURSIC** iz Lucije. Iskreno ji čestitajo prijatelji iz pevskega zbora.

***

Vse najboljše tudi **Ivanu KNEZU** z Vilfanove ulice, ki prav tako praznuje svoj rojstni dan v vročem avgustu.

Prijatelji in sosodje

POPOLNOMA PRENOVLJENA PIZZERIA

B a N a J a

Lucija, Obala 111

**VAM NUDI IZ LASTNE KRUŠNE PEČI
VSAK DAN OD 11. DO 23. URE
KAR 32 RAZLIČNIH VRST PIZZ.**

Obiščite nas in potrudili se bomo!

Upokojenci na Bernardinu

Društvo upokojencev Piran pripravlja Srečanje upokojencev Primorske, ki bo 18. septembra na Bernardinu. Prva takšna prireditve je bila leta '91 v Trenti, naslednje leto je bilo v Lipici, lani pa v Postojni. Pokroviteljstvo letošnjega srečanja je sprejel predsednik skupščine občine Piran, Franko Fičur.

Piransko neutrudno Društvo pričakuje, da bo na srečanje prišlo več kot 2.000 upokojenk in upokojencev z vse Primorske. Bivanje v bernardinskih hotelih si bodo udeleženci plačali sami, del organizacijskih stroškov bo krilo Društvo upokojencev Piran, samo del denarja pa bodo primaknili sponzorji in donatorji.

Adriatic®
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

Veliko kotalkarsko srečanje v nedeljo, 4. septembra

Športno društvo/Societa' sportiva Pirano pri Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini Piran - v sodelovanju z Italijansko zvezo za hokej in kotalkanje ter društvom "Polet" z Opčin je 4. septembra pripravila naslednje kotalkarske prireditve, ki bodo potekale v Luciji in Piranu:

- **Kartodrom Lucija:** ob 9.30 bo začetek 1. Slovenskega prvenstva in tekmovanja Alpe - Jadran v teku na kotalkah (hitrostno kotalkanje).

- **Hokejsko igrišče pri telovadnici v Luciji:** ob 14. uri bo turnir Alpe - Jadran v hokeju na kotalkah, na katerem bodo na kotalkah hokejsko palico vihteli fantje od 13. do 16. leta starosti.

- **Tartinijev trg v Piranu:** ob 20. uri pa bo revijska predstavitev v umetnostnem kotalkanju, na kateri bo gostovalo društvo "Polet" z Opčin s svetovnim prvakom v umetnostnem drsanju I. '93, Samom Kokorovcem. Nastopile bodo tudi kotalkarke piranskega športnega društva "Pirano". Gledalci bodo lahko videli kotalkarske nastope 60 deklet in fantov.

Na vseh treh kotalkarskih prireditvah: v hitrostnem kotalkanju, hokeju na kolescih in v umetnostnem kotalkanju bo nastopilo okoli 400 kotalkarjev iz Slovenije, Hrvaške in italijanskih pokrajin Furlanije - Julijske krajine, Veneta in Emilie Romagne.

Vse priprave potekajo v Organizacijskem odboru Športnega društva "Pirano", ki ga vodi **Plinio Tomasin**.

V JURČKU IMAJO TUDI OTROCI SVOJ "ŽUR"

Iz leta v leto prihaja k nam letovat vse več gostov z Madžarske, Češke in Poljske. Prihajajo pa tudi znane osebnosti iz teh dežel. Tako je avgusta v hotelu Slovenija počitnikoval znani poljski jazz glasbenik WLODEK PAWLIK s svojo družino. Med svojim bivanjem je vsak večer igral na terasi hotela Slovenija.

Na prijetni obmorski terasi restavracije Jurček pa se vse poletje nekaj dogaja: vsak večer igra ansambel Spomin, vsako sredo se gostom Jurčka predstavi šavirska folklorna skupina Sloga, ob petkih so družabne igre, ples, nagrade, za zaključek tedna - v nedeljo - pa organizirajo tombolo z bogatimi nagradami. Hoteli Morje so letošnje poletje v Jurčku oz. na bližnji plaži pripravili kar nekaj zanimivih prireditev, ki jih velja omeniti: imeli so Noč sladkosneda (sladoled je bil takrat cenejši), izbirali pa so tudi Snežni par; nastopila je skupina akrobatk iz Pirana - Flip; konec julija je bila Noč hotelov Morje s posebnimi gosti in presenečenji; bile so Noči posvečene različnim pijačam (pivu, vinu, coca coli)... Dvakrat je v avgustu nastopil ...znani New Swing quartet...

Je pa še eno zanimivo dogajanje, ki se mu radi pridružijo tudi najmlajši iz vrst domačinov. To so kreativne delavnice v **MINI KLUBU MORJE**. "Mini" gostje Hotelov Morje in Palace se vsako jutro (od 10. do 12. ure) družijo na plaži pred hotelom Riviera. Učijo se plavanja, ustvarjajo v svojih "delavnicah" - svoje stvaritve pa zvečer razstavijo na terasi Jurčka, kjer malim "žmigcem", kot jim pravi povezovalka večernih programov, Irena Dolinšek, priredijo pravi "žur". Z žmigci se trudijo animatorji Jana Kandare (s Hotelov Palace), Edo Marinček in že omenjena Irena Dolinšek, oba iz Hotelov Morje, ki so uspešni tudi pri premagovanju kakršnihkoli jezikovnih ovir, saj otroci prihajajo od vsepovsod.

KO SE "PAJKU" ŠE OTROCI SMEJEJO

Prometni nered, ki naše sosede Pirančane iz leta v leto duši dan in noč, se v poletnih mesecih preseli k nam v Portorož in seže tja do Lucije. Avtomobilski "pleh" nas dobesedno pregazi; avtomobili so povsod: po zelenicah (ki so resda od vročine postale rumenice), ob štiripasovnici, tudi tam, kjer je znak, da je "kraljestvo pajka" (na kar se že vsak požvižga), v vsakem še tako skritem kotičku blizu portoroškega centra... Nepopularni "pajek" dobesedno "tolče nadure", da bi pločevini bil kos, a zaman! Rešitev naj bi bile garaže, ki jih nameravajo graditi v Portorožu (prvo naj bi - če Bog da - kmalu gradili pod GH Metropol), zgradili pa naj bi kasneje še dve (na območju avtobusne postaje oz. Avditorija, tretjo pa pri hotelu Riviera oz. Vili Mariji).

Zaenkrat pa bi si pri blažitvi portoroškega prometnega kaosa lahko pomagali (tudi) z zaračunavanjem parkirnine ob štiripasovnici. (Zbrani denar bi lahko - kot Bohinjci - porabili za urejanje obale, peš poti, ipd...) Pa so se pobiranja parkirnine že lani domislili le v Metropol Hotelih (na dovozu ob tenis igriščih oz. k restavraciji "Taverna"), letos pa še v Hotelih Palace, ki so svoja parkirišča dali v najem podjetju "Pelikan". Nekako od sredine julija morajo torej vozniki odšteti parkirno (80 SIT za eno uro) na vseh Palacevih parkiriščih, ki so sicer namenjena predvsem gostom teh hotelov: v okolici hotela Mirna, na velikem parkirišču na Stari cesti (pri cerkvi), za starim hotelom Palace in na parkirišču ob Koprski cesti (nasproti Kaštela). Palacevi hoteli so s to potezo na svojih parkiriščih resda zagotovili red in varnost, vendar pa so hkrati povečali pritisk na zastojna parkirna mesta ob štiripasovnici, v območju avtobusne postaje in Avditorija in nenazadnje - tudi parkiranje na zelenicah. Le zakaj se tega problema v Portorožu loteva vsak sam po svoje? Mar še niso slišali za rek: "V slogi je moč."

RESIDENCE PALMA

Konec julija so na Strmi poti v Portorožu (nad avtobusno postajo) svečano odprli obnovljeni hotel - Residence Palma (otvoritve se je udeležil celo sam prvak opozicije Marjan Podobnik).

Novo odprti hotel je bil prej počitniški dom podjetja Koteks - Tobus iz Ljubljane, lani pa je prešel v last Republiškega stanovanjskega sklada, v 10-letni najem ga je letos prevzela celjska turistična agencija Palma (svojo enoto ima tudi v Portorožu).

Iz "Delove" rubrike Pisma bralcev (12.8. t.l.) pa smo iz pisanja nekega Portorožana izvedeli, da je vodstvo Koteks-Tobusa omenjeni počitniški dom sedanjemu lastniku - Republiškem stanovanjskemu skladu - predalo brezplačno! No, s tem se bodo morali "pozabavati" zaposleni v Koteks-Tobusu, javno pravobranilstvo in še kdo, ki je (če je) za to poklican!

Obnova bivšega počitniškega doma je stala 1.775.000,00 DEM - zdaj je to hotel A (4 zvezdice) kategorije z 58 ležišči.

Residence Palma ima tudi restavracijo, s katero so menda gostje zelo zadovoljni. Cene pa tudi niso pretirane - 62 DEM na dan za polpenzion. Zasedenost je bila že takoj po otvoritvi nad vsemi pričakovanji.

L.S.Z.

PORTODEKAGRAMI

- IMPROVIZIRANA OKREPČEVALNICA NA FIZINAH JE OPOREČNA -

Na račun okrepčevalnice Hani na Fizinah (pri bencinski črpalki) je bila tudi v Portorožanu napisana že marsikatera pikra. Zdaj je svoje povedal tudi sanitarni inšpektor, ki je po kontrolnem pregledu improviziranega gostinskega lokala, najemniku Branku Stanojeviču iz Lucije prepovedal nadaljnje obratovanje - vse dokler ne zagotovi ustreznih sanitarno tehničnih pogojev za neoporečno pripravo in strežbo hrane ter pijače in seveda tudi sanitarije za osebje in goste. Sanitarna inšpekcija je pri pregledu okrepčevalnice ugotovila, da za pripravo in postrežbo hrane osebje uporablja že dotrajano posodo in pribor, poškodovani so odtoki, tlak in stenske obloge v kuhinji, skladišču in sanitarijah so dotrajani... Objekt je začasnega značaja, vendar ga kljub dotrajnosti niso odstranili, temveč ga je najemnik pred sezono - kolikor nam je znano "na črno" - dozidal. Sanitarije za goste so zaklenjene, zato gostom ne "preostane" drugega kot uniniranje v okolico okrepčevalnice (kar seveda "primerno" zaudarja).

***

- (NE)RAZUMNA DEJANJA LOKALNIH OBLASTNIKOV ALI KAKO VLEČI LJUDSTVO ZA NOS -

Komunalna občinska inšpekcija se gre že nekaj let birokratski boj z gostiščem "Portoroška" na portoroški avtobusni postaji, skupaj z njo pa tudi stanovalci v njeni bližini. Gostišče je permanentni vir kršitev javnega reda in miru. Okoli lokala je najemnik sicer marsikaj postoril - a vse brez ustreznih dovoljenj. Zato je komunalni inšpektor 8. julija letos najemniku lokala izdal sklep, da mora do 1. avgusta odstraniti gostinske mize, stole, betonske vaze, lesen pod, provizorično ograjo... Če tega ne bo odstranil sam, naj bi na sceno stopilo Komunalno podjetje. Komunalni inšpektor je 12. julija ugotovil še, da na terasi igra živa glasba, za kar si najemnik prav tako ni pridobil dovoljenja, kar pa je prepustil v reševanje pristojni službi - sanitarni inšpekciji. Pa so nazadnje komunalni inšpektor z vsemi svojimi pomočniki vred, krajani in še kdo ostali z dolgim nosom, saj jim je najemnik "Portoroške" pomahal pred nosom z dovoljenjem za uporabo javne površine - terase, ki jo je dne 12.7.1994 izdal Oddelek za upravno-pravne zadeve občine Piran. Na podlagi tega dovoljenja je tudi Oddelek za notranje zadeve "Portoroški" izdal dovoljenje za glasbo na terasi. Vse odločbe in dopisi komunalne inšpekcije pa so zdaj vredne toliko - kot toaletni papir!

PORTO

FLEŠ(I)

- Na zelenici (če pustimo ob strani, da ne zasluži tega imena) ob teniških igriščih pri "Taverni" oz. ob minigolfu so letošnje poletje neutrudno parkirali avtomobili, dokler ni nekemu prekipelo in je med drevesi napel vrstico s pisanimi zastavicami, ki naj bi voznike naučila kulture - da se na zelenicah pač ne parkira!

- Trajalo je, da so enako vrstico napeljali tudi pri zelenici ob hotelu Lucija, čigar zelenice prav tako mendrajo brezobzirni vozniki.

- Razen slaščičarne Palma bo v hiši Obala 63 (pri vili Virginija) svoje mesto našel tudi kozmetični salon. Občinski upravni organ je lastniku že izdal dovoljenje za spremembo namembnosti dela pritličja.

- Dolina "Vojkovega doma" se je prelevila v hotel na prostem za vse vrste popotnikov in romarjev ter v portoroško javno stranišče in parkirišče, ki mu noben "pajek" ne pride do živga.

- O hiši Obala 57 ne bi izgubljali besed, saj en sam pogled nanjo zadostuje - da človek ostane brez besed.

- Poročali smo že, da je bivša hotela Helios in Orion (pri "Kaštelu") odkupil podjetni gostinec, ki je letos postal tudi družabnik najemnikov "Kaštela" in restavracije v Vili Mariji. Vendar so iz obveščeneh krogov pricurjale novice, da s kupčijo ne bo nič, ker nesojeni kupec ni uspel poravnati celotnega zneska (čez milijon DEM).

- V "Kaštelu" je tako kot "v dobrih starih časih". Zvečer se ljudi kar tre! Na biku (nekateri pravijo, da gre za konja) so celo začeli prirajati tekmovanja, ki so pritegnila predvsem mladež. V Ameriki gre ta "šport" za med, v Portorožu pa se ni in ni uspel uveljaviti - vse dokler niso začeli s tekmovanji, kdo bo na "razjarjenem biku" vzdržal dlje. Pa je - najbrž od napora - usnjena žival nenadoma "crknila"!

- Na sicer umazanem pločniku lahko včasih srečate indijske glasbenike, okoli katerih se takoj sklene krog ljubiteljev južnoameriške folklorne glasbe. Pri glasbenikih vranječrnih las in enakih očih lahko kupite tudi kasete ali CD-je njihove glasbe. Le kje je naša folk glasba?

- Pri Degro-jevi trgovini "Vse za šport" zvečer radovedneži pasejo zijala ob računalniškem čudežu, ki vam lahko na majico prefotografira vaš obraz.

- Ob večerih se malodane tre ljudi (potencialnih kupcev?) pred in v novi zlatarni pri Lido baru. Nismo preverjali ali ponujajo nakit po promocijskih cenah ali je kaj drugega vmes...

- Pred pivnico posedajo, se prerivajo, popivajo, se družijo... dekleta in fantje, ki se spustijo v Portorož. Tam je zdaj njihovo mesto srečevanja, njihov portoroški meeting point. Na veliko jezo in žalost vodstva Palace Hotelov.

- Na terasi starega Palaca je ob večerih, ko je glasba, težko najti pristo mizo... Kako bi šele bilo, če bi stari hotel živel?!

- Droga je na parkirišču ob skladišču soli Grando na tleh označila parkirne prostore. Upravni organ je zaprosila še za postavitve prometnega znaka za prepoved parkiranja, vendar dovoljenja za to ni dobila.

- Okolica bivše "rdeče" (zdaj rumene) hiše oz. bivše gluhoemnice, kot jo še imenujejo domačini, v kateri živijo delavci Bernardin hotelov, je vsak dan bolj zanemarjena in v posmeh vsem prizadevanjem hotela Bernardin, da bi dvignil svoj "image".

- Na že tako pretresnem parkirišču pri vходу v bernardinski hotelski kompleks je vodstvo hotelov očitno dovolilo postaviti (razen dvigala za skoke z elastiko) še neugledni barakarski provizorij z biljardnimi mizami in video igracami... Ponudba Bernardina je zdaj res popolna!

- V poslovno trgovski ulici med bernardinskimi hoteli so frizerskemu salonu spremenili namembnost. Enkrat lahko ugibate, kaj zdaj v njem prodajajo! Uganili ste - nakit!

HRUP IN MIR

Živimo v svetu, ki kaže toliko nerazumnega odnosa do samega sebe, da se bojimo za našo bodočnost. Enaki ljudje upravljajo tudi naš mali svet - prostor, v katerem živimo. In prav tako smo zaskrbljeni zanj! Saj konec koncev živimo, uporabljamo in najbolj opazujemo prav ta naš ozki ambient.

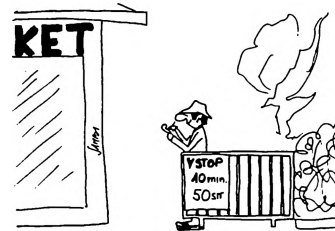
Le najbolj v nebo vpijoči problemi našega planeta sežejo vse do nas in nas od blizu zadevajo: npr. manj se moramo sončiti zaradi tanjših ozonske plasti, naše morje je vse bolj umazano zaradi onesnaženih italijanskih izlivov reke Pad v Jadran. Neskladnosti domačega kraja, če so še tako majhne, pa nas motijo vsak dan. Nekatero občutimo na svoji koži kot posilstvo brez primere in brez opravičila.

Piran se hvali, da je zelena občina. O tem smo celo sprejeli posebno skupščinsko deklaracijo!

Zelena usmeritev občine ni sama sebi namen. V taki občini naj bi ljudje bolje živeli kot drugod; a dogaja se nam pogosto nasprotno - da živimo še slabše! Še na oblast se ne moremo pritožiti, ker je ni! Skupščina ne dela, sodišča so počasna, javno tožilstvo - kot da se jim ne ljubi več, inšpekcije pa niti zdaleč ne zmorejo svojega dela. Še v zimski sezoni, ko je pri nas bistveno manj ljudi, ne morejo opraviti vseh svojih dolžnosti. Kaj šele poleti, ko naše kraje zalije val turistov!

Zdaj je na večini cest in ulic neznošen hrup. Pa bi ga lahko do neke mere omejili! Portorož je z njim zelo prizadet. Pomagala bi že izgradnja garažnih hiš, sprememba lokacije posameznih dejavnosti kot so: občina, socialno skrbstvo, zavod za varovanje kulturne in naravne dediščine, sodišče, banka..., ki danes s svojim sedežem v Piranu prisiljujejo ljudi, da se iz našega največjega "mesta" - Lucije ali iz vasi in iz samega Portoroža prevažajo po opravih skozi Portorož.

Pa Lucija? Ves zgornji del mesta ima en sam dostop - po Podvozni cesti. Po regionalni cesti Koper - Pula drvi na stotisoče vozil med stanovanjskimi bloki. Sanitarna inšpekcija že dve leti mečka s pravnoveljavno odločbo o protihrupni zaščiti in jo še do letošnjega poletja ni izpeljala. Mar vedo, da živimo in poletne noči prespimo tamkajšnji domačini ob zaprtih oknih? Če bi imeli tako pregrado, bi vrtničkarji ob njej lahko mirne duše uživali zelenjavo, s katero se danes - zaradi neposrednih avtomobilskih hlápov s ceste - dobesedno zastrupljajo!

Hrup bi lahko omejili tudi z doslednim izvajanjem odlokov o javnem redu, ki so bili izdani nalašč v ta namen. A ni tako! Nekateri motoristi nam sredi belega dneva parajo ušesa s pospeški svojih motorjev. Pa nič! Prebivalci, ki živimo v tem kraju, nismo sposobni doseči spoštovanja predpisov in upoštevanja nas samih, čeprav se zavedamo, ali pa bi se vsaj morali zavedati, da smo najprej in najpomembnejši mi sami - ki tu živimo 12 mesecev v letu! Nato šele pridejo na vrsto dejavnosti od in ob katerih živimo.

Tužim ne bo mogel prosperirati v prostoru z nezadovoljnimi ljudmi! Tudi turisti so prebivalci nekega kraja in prav dobro znajo oceniti, kako živimo domačini in nas zato lahko cenijo - ali pa tudi ne.

Če dovolimo, da nam zaprejo sleherni dostop do obale, še zadnje pot ob njej, da zagradijo javna dobra, da zraste na naših tleh tisoč črnih gradenj (za katere niso plačali lastniki nobenega prispevka), da je izven mestnega centra sicer manj hrupa, zato pa nobene razsvetljave in le niz na pol sesutih pločnikov ter zidov... - da se nam skratka "na glavo lahko podela" ravno vsak, ki ima v rokah kakršnokoli oblast - potem ne bomo imeli lepe bodočnosti!

Ali se bomo temu znali upreti vsaj po novih volitvah, ko bomo imeli občinski svet?

Obsežen program komunalnih del

Z letošnjim programom komunalnih javnih del, ki je pravzaprav nadaljevanje programa iz leta 1993, so v naši občini začeli marca in se bo predvidoma iztekel s koncem leta. Stroški za izvedbo tega programa pa znašajo 7.730.216 SIT. Letošnji nosilec komunalnih javnih del je piranska Projektiva inženiring, ki jo je na podlagi razpisa izbral izvršni svet SO Piran.

Projektiva inženiring je zadolžena za strokovni nadzor nad izvajanjem programa in za organizacijo teh del, v katerega je vključenih dvanajst delavcev, ki bi bili sicer brezposelni. Enako kot javna dela Centra za socialno delo tudi javna dela na področju komunalne infrastrukture financira v višini 80% Republiški zavod za zaposlovanje, ostalo pa občina Piran. Javna komunalna dela v naši občini vključujejo: urejanje peš poti na območju celotne občine (letos so že očistili peš poti ob Koprski cesti in na območju portoroške cerkve ter peš pot Beli križ - Fiesa), urejanje odvodnjavanja in bankin ob lokalnih in krajevnih cestah (uredili so že cestno bankino ob Belokriški cesti in očistili okolico potoka fazan), odstranjevanje dvijih odlagaljšč (odstranili so že eno takšno odlagaljšče ob cesti Lucija - Nožed), odvažanje materiala z melišč in kilfov, letos so tudi že čistili plaže, okolice vrtcev in šol, očistili pa naj bi še otroška igrišča in še kaj...

Iz programa javnih del pa je še precej za postoriti. Našteli bomo kot primer le nekatere najbolj znane peš poti, ki naj bi jih letos še očistili: peš pot ob morju od Pirana do Fiese, gozdno pot od Fiese v Strunjan, peš pot s Šentjan do Fiese, razgledno pot na klifu nad Dantejevo cesto in Oljčno pot v Piranu, poti, ki povezujejo Lepo cesto z Bernardinom, pot od Forme vive do kanala Sv. Jerneja...

Ljubo Bertok

JAVNA DELA CENTRA ZA SOCIALNO DELO: Pomoč na domu

Na Centru za socialno delo Piran teče od oktobra lani program javnih del pomoči na domu ostarelim in invalidnim osebam.

Pomoč je namenjena tistim starejšim in invalidom, ki ne morejo več v celoti postoriti nekaterih opravil za svojo lastno oskrbo in nimajo nikogar, ki bi jim pri tem pomagal; v dom upokojencev pa tudi ne želijo (iz teh ali drugih razlogov) ali pa ne morejo oditi.

Pomoč na domu potrebujejo ljudje najčešče zaradi bolezni, starostne onemoglosti, manj pa zaradi invalidnosti ali rekovalescence. V povprečju nudi Center tovrstno pomoč 20 do 25 ostarelim oz. invalidnim osebam; največ jih je v Piranu in Luciji, nekoliko manj v Portorožu in Strunjanu.

Oblike pomoči, ki jih nudi Center kot pomoč na domu so: dostava hrane na dom (iz vrtca, šole ali gostišča), čiščenje in vzdrževanje stanovanjskih prostorov, pomoč pri osebni higieni, nakupovanje, pranje, likanje, pomivanje, priprava enostavnih obrokov, generalno čiščenje stanovanja, skrb za kurjavo, sekanje drv za ogrevanje, družabništvo (pogovori, branje...), pomoč invalidnim osebam pri izvajanju predpisane telovadbe, nabava zdravil, učna pomoč in še marsikaj. Program pomoči na domu uresničuje osem srednje ali višje družboslovno izobraženih ljudi, ki so vsi iskanci zaposlitve na Zavodu za zaposlovanje. Poseben pogoj za delo pri tem programu je, da izvajalci z veseljem delajo s starimi ljudmi ter da znajo vzpostaviti dober človeški odnos. Zaradi tega je imel Center za socialno delo pred pričetkom tega programa 20 urni program usposabljanja. Mentorica programa pomoči je strokovna delavka Centra Dragica Rihter, ki je sicer zadolžena za področje varstva odraslih in ostarelih oseb.

Program denarno podpirata Občina Piran in v večjem deležu (80%) Republiški zavod za zaposlovanje.

Rezultati izvajanja tega programa so očitni. Manjše je število namestitvev v domove upokojencev, kar razbremeni občinski proračun, uporabniki so zadovoljni, ker lahko nemoteno živijo v domačem okolju, izvajalcem pa delo v okviru tega programa pomaga blažiti danes tako perečo brezposelnost.

Center bo z javnimi deli še nadaljeval; ponudil je že več drugih programov, ki jih pa vseh - predvsem zaradi pomanjkanja sredstev - žal ne bo mogoče uresničiti.

Program pomoči na domu se izteka 30. septembra letos, vendar bo Center zaprosil finanšerje, da bi ga nadaljevali.

direktorica Centra za socialno delo Nives Vogrič

Idejni projekti za Oljčno pot, Belokriško cesto, cesto na Malijo...

Sklad stavbnih zemljišč občine Piran oziroma njegovi strokovni delavci nikakor ne sedijo prekrižanih rok, ampak se ubadajo, kako bi rešili nekatere (najakutnejše) prometne probleme, ki tarejo prebivalce in obiskovalce naše občine. Naročili so že idejne načrte za ureditev naslednjih poti in cest:

- za rekonstrukcijo **Oljčne poti v Piranu**. (Obstoječa cesta je preozka za naselje, ki ga napaja, zato jo je potrebno razširiti, pa še brez javne razsvetljave je);

- za rekonstrukcijo **Belokriške ceste**. (Obstoječa cesta je glavna dostopna žila do mesta Piran. Vije se deloma skozi Portorož (oz. bolje Beli križ). Cesta je preozka, brez pločnikov in javne razsvetljave);

- za rekonstrukcijo ceste iz **Vinjol na Malijo**, po kateri teče promet v Vinjole in na Malijo. (Cesta postaja preozka za ves promet. Hkrati za obnovo ceste bodo preverili tudi možnost za izgradnjo kanalizacije, saj je ta hrib pred kratkim že dobil vodovod, poleg tega pa bi se na ta kanalizacijski vod lahko priklopilo tudi izolsko naselje Malija).

Idejni projekti bodo osnova za izvedbene načrte in za oceno višine potrebnih finančnih sredstev za ureditev cest. Upravni odbor Sklada je svoji strokovni službi še naložil, da pripravi pregled prostorskih in drugih problemov, ki so se nakopičili v naši občini, o čemer bo razpravjal septembra, ko se namerava ponovno - po poletnem premoru - sestati. O tem bomo naše bralce(-ke) seveda še obveščali.

**PRODAJA VODOINSTALACIJSKEGA MATERIALA
RIVENDITA MATERIALE IDRAULICO**

The advertisement features a central graphic with the brand name 'ODESON' at the bottom. Above it, various plumbing and hydraulic materials are illustrated, including a sink, toilet, shower head, and various tools like a hammer, wrench, and pliers. Text labels around the graphic include 'SANITARNA KERAMIKA', 'KOPALNIŠKE ARMATURE', 'DROBNO ORODJE', 'PVC KANAL. ELEMENTI', 'PORTOROŽ', 'HIR', and 'KP'. At the bottom, the address 'Obala 116, Lucija-tel. (066) 71-998' and the brand name 'ODESON' are prominently displayed.

Obala 116, Lucija-tel. (066) 71-998

ODESON

Verjetno nekateri bolj drugi manj pozorno sledite razreševanju problematike črnih gradenj na ravni države, še posebej pa v naši občini. Letos marca so v občini Piran po krajevnih skupnostih potekale javne razprave o sanacijskem prostorskem aktu, ki naj bi opredelil, katere nedovoljene gradnje je mogoče legalizirati, katere z manjšimi popravki in tiste, ki jih je brezpogojno treba rušiti.

Na podlagi razprav in pripomb (predvsem črnograditeljev) so občinske strokovne službe izdelale predlog, po katerem je za odstranitev predvidenih 129 brez dovoljenj zgrajenih objektov (črnih gradenj). Ostale takšne gradnje pa izpolnjujejo pogoje za legalizacijo (samo za manjši del le-teh lahko lastniki uveljavljajo legalizacijo brez dodatnih prilagajanj veljavnim prostorskim aktom). Ker se do 10. julija skupščina občine Piran ni uspela sklepčno sestati in obravnavati ta dokument, ga je občina Piran poslala vladi Republike Slovenije v sprejem, pred tem pa ga je že potrdilo Ministrstvo za okolje in prostor. Sprejemanje tega sanacijskega PUP-a ("črnograditeljski PUP") se bo najbrž zavleklo tja v oktober, ker ob sprejemanju zakonodaje, ki naj bi razrešila gordijski vozel črnograditeljstva, ni nihče predvidel nedelovanja občinskih skupščin. Nesklepčnost namreč ni le fenomen piranske skupščine, ampak se s tem ubadajo tudi v drugih občinah.

Zakonodajajo bo treba prilagoditi tej situaciji, a počakati bo potrebno na popočitniški čas.

Zavod za urbanistično načrtovanje in urejanje prostora Piran pa občanom predlaga, naj - preden zaprosijo za lokacijsko dokumentacijo - prej Zavod zaprosijo za urbanistično mnenje, v katerem bodo opisani pogoji sanacije in naštetje vse potrebne listine, ki si jih morajo pridobiti. Tisti investitorji nedovoljenih posegov, ki izpolnjujejo pogoje za legalizacijo svojih črnih gradenj po že veljavnih prostorskih dokumentih, naj to storijo čimprej! Oni pa, ki bodo svoje nedovoljeno zgrajene objekte lahko legalizirali pod določenimi pogoji sanacije (le-ti bodo opredeljeni v sanacijskem PUP-u), pa bodo to lahko storili šele, ko bo ta akt sprejela republiška vlada (kot je bilo rečeno, bo to predvidoma v oktobru).

Za podrobnejše informacije se seveda lahko obrnete na občinski Zavod za urbanistično planiranje in urejanje prostora (tel.: 746-201, int. 231).

vodja Zavoda: Boris Kočvar, dia

* K vlogi za urbanistično mnenje, ki jo zainteresirani občani naslovijo na Zavod za urbanistično planiranje in urejanje prostora občine Piran, naj stranke priložijo ažurno mapno kopijo in zemljiškoknjizni izpisek. Le-ta naj ne bo starejši od pol leta.

Opozarjamo pa, da katastrsko območje Piran II od 1.7.1994 ne velja več oz. je zdaj to katastrsko območje (k.o.) Portorož. Za pridobitev zemljiškoknjiznega izpiska je zato koristno imeti oz. vedeti parcelno številko novega k.o.-ja, kar bo strokovnim delavcem Zemljiške knjige v Piranu olajšalo delo. Zemljiškoknjizni izpiski izdani na katastrskem območju Portorož bodo do 1.10.1994 imeli pripisano klavzulo, da niso pravnomočni (do 30.9. letos namreč poteka rok, ko lahko občani vložijo pritožbe na novo izdelano zemljiško knjigo). Parcelno številko oz. mapno kopijo lahko zainteresirani občani dobijo na Geodetski upravi v Kopru.

Na strmem stopnišču za objektom Vila Virginija v Portorožu je kakšni dve leti puščala fekalna kanalizacija, najprej pomalem, potem vse bolj. Stanovalci bližnje hiše in krajevna skupnost so se zaradi tega nekajkrat obrnili na komunalno podjetje "OKOLJE" s prošnjo, naj napako odpravi. Delavci "OKOLJA" so z barvanjem kanalizacije poizkušali odkriti, kje je poškodovana, morda so napako celo ugotovili - a odpravili je niso.

Kanalizacija je vse bolj zamakala, smrad je postajal vse hujši, okoli fekalne vode, ki se je nabirala na stopnišču, pa je bilo "vse bolj črno" od mrčesa. Stanovalci so upravljavca kanalizacijskega sistema moledevali, naj vendarle odpravi napako, pa mu to nekako ni "šlo od rok", da jih je nazadnje pograbilo že malodušje!

Premaknilo se ni nič, čeprav je bila okolica vse bolj onesažena...

Odlpake pa so se konec letošnjega junija začele zlivati po stopnišču na trgec med objektom Virginije in slaščičarno Palma. In tedaj je nastopil gospod Dušan Puh (stanuje v hiši s slaščičarno), sicer poslanec v zboru krajevnih skupnosti SO Piran, predsednik skupščine KS, aktivist pri Zelenih Pirana... in o zadevi obvestil samega direktorja "OKOLJA" (celo sobota je bil tistega dne!)

In ta intervencija je učinkovala kot "deus ex machina" - klobčič se je začel neverjetno hitro razpletati. Delavci so kot "po čudežu" odkrili napako, ki je prej dve leti niso mogli in jo razmeroma kmalu tudi odpravili.

Zakaj je bila potrebna intervencija poslanca Dušana Puha - znanega po svoji vztrajnosti in doslednosti, po pravniškem znanju in še po čem; strah in trepet oblastnikov, razno raznih služb, birokratov ipd... - da so pristojni končno popravili kanalizacijo...? Zakaj tega niso naredili po svoji dolžnosti - brez moledevanj, prošenj in če hočete - tudi groženj? Za ilustracijo smo sicer opisali nek konkreten primer - ki žal ni osamljen! Na enak ali podoben način pa funkcionirajo tudi druge službe, pravzaprav celotna država. Tista famozna pravna država, ki jo ima že vsak tretjerazredni politik polna usta!

- Ob bernardinskem mandarču so konec junija letos v dokaj velikem prostoru odprli novo trgovino **Intershop**, ki ponuja bolj ali manj eksotične izdelke z Orienta (in drugod). Vredna je ogleda!

- V trgovini z zdravo prehrano **Natura** - v 1. nadstropju lucijskega Trgovsko poslovnega centra - na novo ponujajo pšenično meso, bambusove vršičke, tofu in še kaj! Poizkusite! V vročini to še posebej tekne.

- Povsod se razprodaje poletne konfekcije skorajda že iztekajo - v Portorožu pa se šele začenjajo...

Ob smrti **Ivanke MERŠE** s Senčne poti 12A v Portorožu vsem njenim prijateljem in svojcem izražamo najglobejše sožalje.

**VODOINŠTALATER NUDI
SVOJE USLUGE.**

**ZA NUJNE PRIMERE
JE DEŽUREN24 UR!**

Oglasite se pri: **ZEN,**
Strma pot 14, Portorož ali po
telefonu: **72-022!**

Septembra bo začela

OSNOVNA ŠOLA JUDA

Potekala bo v telovadnici Centra za korekcijo sluha in govora (Sončna pot, Portorož) ob torkih in četrkih od 16. do 18. ure. Vpisujemo deklice in dečke od 6. leta starosti dalje!

**PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE PO
TELEFONU ŠT.: 73-889**

- kličite ob večernih urah (Mojmir)

Makedonske preproge v trgovini podjetja "Interquatro"

Menimo, da je bila v Luciji potrebna še prav takšna trgovina, kakršno so na začetku poletja odprli v Trgovsko poslovnem centru - z lepo izbiro makedonskih preprog vrhunske kvalitete. Prijetna lastnica Jadranka je pred nami razgrnila vrsto preprog - vse ročno delo vrhunskih makedonskih tkalcev. Preproge se po kakovosti lahko merijo v svetu bolj znanimi perzijskimi ali afganistanskimi. Stkane so (na roke - do 45.000 vozlov) iz čiste avstralske volne, v najrazličnejših barvah in velikostih. V trgovini lahko kupujete na čeke, nudijo vam tudi gotovinski popust. Sicer pa si je trgovino z njenimi pisanimi preprogami vredno ogledati!

***

Na križišču

Trgovina z živilskimi izdelki Na križišču, ki je le nekaj vrat oddaljena od lucijske pošte, ima razen živil tudi menjalnico, ki se je poslužuje tako domači kot tuji kupci. Ne zgodi ne namreč tako redko, da želi kupec plačati s tujo valuto! Vendar pa jim Na križišču strank ni treba pošiljati na drugo stran ceste v banko, ker imajo menjalnico kar v svoji trgovini.

***

V česalnici Mary se izpopolnjujejo

Lastnica frizerskega salona Mary v Luciji slovi po tem, da je vedno tam, kjer se v zvezi s frizerstvom kaj dogaja! Pa naj si bodo to razni seminarji pri nas ali v tujini (redno na primer hodi na seminarje v London). Svoje znanje in spretnost pa se trudi prenesti tudi na druge - tako je letos organizirala interni tečaj za svoje delavke, ki jim je posredovala svoje znanje in jih uvajala v "skrivnosti", ki jih je pri ženskih in moških pričeskah mogoče doseči z novimi preparati in prijemi. Pa še nečesa ne smemo pozabiti: frizerko Marjko Jukič, lastnico česalnice Mary, so bralke in bralci Primorskih novic na izboru za "Naj-naj" frizerko Primorske letos uvrstili na tretje mesto. Sicer z zamudo - a ji vseeno iz srca čestitamo!

Iz Lucije: **Miloš Jovanović**

***

NOVI DISKONT PIVOVARNE LAŠKO

Pivovarna Laško, delniška družba z vgrajeno danes najmodernejšo opremo za proizvodnjo in polnjenje piva in po svojih kapacitetah med največjimi evropskimi pivovarnami, je v želji, da se potrošnikom laškega piva še bolj približa, jim omogoči še kvalitetnejšo oskrbo s svojimi proizvodi in na ta način še izboljša svoj ugled v Primorju, odprla nov distribucijski center na Liminjanski ulici v Luciji.

Center je zgrajen izredno funkcionalno: zaprtih površin je 500 kvadratnih metrov,

zunanjih površin 800 m², v sklopu centra je diskontna prodajalna z ugodnimi cenami in - dovolj je parkirnega prostora. Zaradi izrednega povpraševanja po laškem pivu je trenutno v novem centru zaposlenih 12 ljudi. Indeksi rasti prodaje so od leta 1991, ko se je pivovarna Laško pojavila z lastnim razpečevalnim centrom v Piranu, vsako leto izredni; v prvem polletju letošnjega leta je indeks prodaje kar 180.

Investicija v ta distribucijski center je bila zagotovo upravičena in bo pripomogla, da bo doma in po svetu poznana in priznana kakovost laškega piva, velika izbira piva in embalaže, strokovnost in prijaznost zaposlenih v lucijskem centru laškega piva še širila krog poznavalcev in ljubiteljev tega piva.

Informacije lahko dobite po telefonu **70-256**. Najbolje pa bo, da si novi center Pivovarne Laško tudi osebno ogledate in se sami prepričate o kvaliteti.

studio za nego obraza

V Trgovsko poslovnem centru
Lucija, Obala 114, tel.: 71-878
(vsak dan popoldan, ob sobotah ves dan)

LASTNIKI NEPREMIČNIN NA PRIMORSKEM

Naš nepremičninski oddelek vam pomaga prodajati vašo nepremičnino na območju južne Primorske.

Trije nepremičninski strokovnjaki vam zagotavljajo, da bo vaša nepremičnina čimprej našla novega lastnika tudi s pomočjo tedenskega oglaševanja v 5 časopisih v Sloveniji in oglasnih vitrin v središču Portoroža in Pirana. V računalniški evidenci imamo preko 250 potencialnih kupcev. Trenutno prodajamo preko 50 nepremičnin na območju južne Primorske.

Zato ne odlašajte! Oglasite se v našem nepremičninskem oddelku, ki ima 5-letne izkušnje pri prodaji nepremičnin, in lahko vašo nepremičnino v vsakem trenutku pokaže ali predstavi kupcem.

V naši proviziji je vključena celovita storitev pri prodaji: kupoprodajne pogodbe, davčno svetovanje, cenvitve, oglasi, ogledi, fotografije, ...

URADNE URE od PO-PE od 8.-15. ure in SR od 8.-17.ure [za naročene stranke tudi po dogovoru].

Boutique
ASCADA
MAJDA MIKLAVEC tel.: 70-929

Obala 114 (Trgovsko poslovni center)

Obveščamo Vas, da se je naša trgovina preselila iz Pirana v Lucijo (TPC: poleg A-banke).

V TRGOVINI IMAMO POSEZONSKO PRODAJO ŽENSKIH IN MOŠKIH TEKSTILNIH IZDELKOV PO ZNIŽANIH CENAH OD 10 DO 30%!

Radi bi vam sporočili, da imamo za vas še bogato izbiro poletne kolekcije oblačil:

- viskozne hlače - uporabne tudi za bodoče mamice: viskozne bluže, obleke, komplete, krila (tudi večje številke) vse v manjših količinah;
- pletenine (50% bomb., 50% druge sestavine) domačega proizvajalca iz Ljubljane;
- moške viskozne srajce;
- pestro izbiro spodnjega perila in hlačnih nogavic (znamke LEVANTE in FILO-DORO);
- rute, body-je in brezrokavnike domačega izdelovalca (Radovljica);
- platnena oblačila;
- modne dodatke g. Tatjane Belič iz Kopra;
- kakovostno izbiro čevljev za vso družino (tudi za "utrjene" noge).

Obličite nas! V prijetnem okolju vam bomo pomagali pri izbiri in odločitvi za nakup. Plačate lahko s čeki na več obrokov, s kartico Activa, Eurocard, s karico Ljubljanske banke itd.

Vabljeni!

KAKO SE NA PRVO SREČANJE OTROKA Z VRTCEM PRIPRAVIJO V LUCIJI

S prvim septembrom se odpro šolska vrata. Poletne brezkrbnosti in radoživosti je za letos skoraj konec. To je dan, ko tudi v vrtec vstopi, mnogi med njimi prvič, večje število otrok. Za te otroke se pričinja novo, velikokrat prav posebno obdobje v njihovem mladem življenju, ko bodo morali brez svojih najdražjih preživeti velik del dneva.

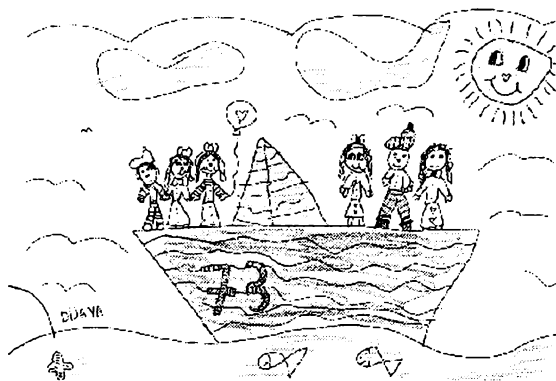
V vrtcu se tako prvič srečajo z neznanim okoljem, prvič vstopijo v igralnico, kjer vidijo kopicico zanimivih in lepih igrač, spoznajo njim še nepoznani "teti" - vzgojiteljico in varuhinjo ter kopicico svojih vrstnikov, ki jih skoraj ali čisto nič ne poznajo! Običajno otroke pospremi v vrtec eden ali celo oba starša, ki jim pomenita in zagotavljata občutek varnosti, topline in dobrote!

Po njunem odhodu je stiska otrok velika. Nekateri jo izrazijo z jokom, drugi pa se umaknejo vase. Hrbet si zavarujejo tako, da se stisnejo k zidu, v obeh pa se z žalostnim leskom svetlikajo solzice. Prvih nekaj dni otroci pogosto odklanjajo hrano ter po kosilu neradi ležejo k počitku. Novim "tetam" namreč še ne zaupajo. V novem okolju se ne morejo sprostiti in zaspati.

V lucijskem vrtcu pa otrok ne sprejemamo nepripravljeni. Pred prvim prihodom vsako leto pripravimo srečanja s starši otrok, na katerih jih temeljito in izčrpno seznanimo z vsem potrebnim za lažje in čim manj boleče prvo srečanje z vrtcem.

Že tedaj vzpostavimo s starši medsebojno sodelovanje, ki ga potem razvijamo in vzdržujemo vsa leta, ki jih otrok preživi v vrtcu.

S starši se pogovarjamo o postopnem vključevanju njihovega otroka v vrtec. Za mlajše otroke (do treh let) in za posebno občutljive je dobro, da vsaj eden od staršev s svojim otrokom preživi nekaj ur v skupini. Čas bivanja nato postopoma podaljšujemo. Krajše dnevno bivanje v vrtcu in morebitna prisotnost enega od staršev ter izkušnja, da se starša po krajšem času bivanja v vrtcu, vračata ponj, zmanjšuje stisko otroka.

Dijana, VZ Lucija

"Če ne greš v vrtec, ne veš nikoli, kaj delajo v vrtcu" (Dejan, 5 let)

Odzivanje otroka ob srečanju z vrtcem je, kljub skupnim značilnostim, zelo različno. Odvisno je od starosti otroka in od osebnostnih lastnosti. Pomemben je tudi položaj otroka v družini in odnosov staršev do otrok. Ne na zadnjem mestu pa so pomembne tudi osebnostne lastnosti vzgojiteljic ter varuhinj in način vključevanja v vrtec.

Novo okolje in preizkušnje botrujejo stiski in negotovosti. Toda brez preizkušanja novega in neznanega ni ne rasti, ne napredka - podobno je tudi pri vključevanju otroka v vrtec. Običajno otroci po tretjem letu starosti čutijo veliko potrebo po stikih z vrstniki in po preizkušanju svojih postopkov ter po potrjevanju. Samostojnost pa krepi njihovo samopodobo.

Na kaj bodite še posebej pozorni ob vključitvi otroka v vrtec?

- Navežite stik z vrtcem že pred vključitvijo otroka vanj. (Kdaj pa kdaj se pridite z otrokom igrati na igrišče vrtca.)

- Ob vključitvi otroka v vrtec je zelo dobro, da doma ni občutiti nikakršnih sprememb. (Tako npr. odložite morebitno selitev v drugo stanovanje.)

- Vključitev otroka v vrtec tik pred koncem šolskega leta ali v času šolskih počitnic tudi ni sprejemljiva. (Dopusti vzgojiteljici!)

- Dobro je tudi, če doma povzimate ritem življenja v vrtcu. (Čas vstajanja in obrokov, opoldanski počitek...)

- Vedno pridite po otroka takrat, kot ste se z njim dogovorili. (Otrok vam bo tako bolj zaupal in lažje počakal čas odhoda iz vrtca.)

- Vrtec seveda ne more in ne sme nadomestiti staršev. (Popoldne si zato vzemite nekaj časa le za otroka in igro z njim.)

- Seveda pa svojega otroka ne zasmehujte pred drugimi zaradi morebitnih težav ob vključitvi v vrtec!

- Veliko nežne pozornosti, ljubkovanja in večerno pripovedovanje pravljic ali petje pesmic otroku pomaga pri premagovanju težav in stisk.

- Z otrokovo vzgojiteljico se pogovorite ali naj otrok v vrtec prinese katero od svojih igrač (mogoče kpicico ali blazinicico, ki ga bo spominjala na dom).

- Pogosti so tudi nesporazumi glede hrane. Otroci velikokrat v vrtcu ne mara jesti in, če ga silimo, povzročimo še večjo stisko, ki navadno povzroči še večji odpor do vrtca.

Nanizala sem le nekaj področij, na katere naj bi bili mi vsi ob vključevanju v vrtec še posebej pozorni. Seveda pa boste lahko le v tesnem sodelovanju z vzgojiteljicami skupaj načrtovali, kaj in kako je najbolje za vašega otroka.

Po začetnem spoznavanju in prilagajanju na vrtec se otrok kaj kmalu močno naveže na svojo vzgojiteljico in varuhinjo, ki mu predstavljata vzor in vzgled, saj spozna, da se nanju lahko zanese.

Navadno starši, predvsem tisti, katerih otrok se jih je prve dni jokaje in krčevito oklepal ob slovesu pred igralnico, kar ne morejo verjeti, da otrok čez mesec ali dva ob koncu tedna že spruša po prijateljih iz vrtca.

Naj končam z besedami malega Edvarda, ki je v lanskem šolskem letu obiskoval program priprave na šolo: "V vrtec rad hodim, ker mi je lepo!"

Milojka Ferluga, dipl.psih.

MLADI IN POČITNICE

MLADE ZAGOTOVO ŠČITI KAKŠNA SILA...

Sedim na plaži, na vročem primorskem kamnu. Čeprav sem vsa preznjena, omahujem ali naj zaplavam. Kajti ponoči je burja premešala morje, zato me kar strese, ko pomolim nogo v vodo. Nedaleč sedita na kamenju fanta s svojima nahrbtnikoma in spalnima vrečama. Menita se, kje bosta to noč prespala in se odločita, da bo tu - na kamnih pod piransko cerkvijo - še najbolje! Če drugi lahko postavijo šotor na sami plaži, lahko tudi onadva prespita na njej v svojih vrečah, modrujeta. Nesramno vlečem na ušesa in jima ne zavidam, saj me kamni žulijo celo skozi penasto gumo, ki je onadva nimata. Ko se dogovorita, kje bosta prenočila, odkorakata k morju in se na glavo vržeta v plitvino - med vse tiste kamne. Kar dlh mi zastane, medtem ko čakam, ali bosta izpod vode priplavala s celo glavo. Dobro je - cela sta! Sama, ki sem bolj nerodna, sem si namreč prav tam opraskala koleno. Pomislil, da mora biti neka sila, ki mlade ščiti pred posledicami nepremišljenih dejanj. Včasih se vsega naveliča, pa nesreči pusti, da zmaga. Mladi na počitnicah ne utegnejo razmišljati o nevarnosti skoka na glavo v preplivno morje, o nevarnostih pijančevanja sredi vročega dneva, o prehitri vožnji na motorju brez čelade... Rajši v dobri družbi pokadijo kakšno "travco", včasih pa radi vzamejo tudi kaj močnejšega...

Ne bom jih tokrat kritizirala zaradi odvrženih pivskih pločevink, saj so jih po opozorilu pobrali in odnesli v smetnjak, pa še pijani niso bili preveč. Ne bom jezna na njih, ker so se kar skupinsko polulali na kolo zapuščenega avtomobila na Bernardinu. Počitnice so pač počitnice in zabava mora biti... Če jim je ne priredijo drugi, si jo omislijo sami!

Ali kdo ve za kakšen kondomat?

Brez čednih punc in postavnih fantov seveda ne gre! Morda je kdo od vas, bralka ali bralec, kje v naši občini opazil kakšen kondomat - jaz ga namreč nisem nikjer?! Mlade učimo, da se morajo pred spolnimi in spolno prenosljivimi boleznimi - posebej pred AIDS-om - zaščititi. Toda noben upravljalec diskoteke ali hotelier svojim gostom ni omogočil ob kateremkoli času dostopa do kondomov! Vsi pa vemo, da so lekarne in trgovine ob urah, ko mladi in manj mladi "zaživijo" že zaprte. Pa kaj, Portorož je turistični kraj, kjer so "resni" ljudje, ki ne mislijo na take "neumnosti". Da je le gostov čimveč - za takšne drobnarije, kot so kondomi, pa se bodo že znašli sami! Tisti, ki jih rabijo (kondome namreč) pa tako niso pomembni gostje - navadna "mularija"! Med njo pa najbrž ni bodočih inženjerjev, doktorjev, arhitektov, pravnikov, ekonomistov... (??)

Kot že neštetokrat si bom tudi tokrat nadela nevhvaležno vlogo kritika. Naša "mularija" bo pridno posnemala odnos, ki ga kažemo mi do njih - ker pač drugače ne bodo znali.

... čez jarke skače, kjer je most

Pojdimo vsak v svojo mladost in se spomnimo, kako smo tudi sami radi štopali, spali v vreči pod zvezdami in medleli od poletne ljubezni. Če z objužanjem spominov ne gre ali tovrstnih spominov sploh nimamo, pa vsaj pomislimo na tisti znani rek: mladost je norost. Z naklonjenostjo do mladih, ustrežno vzgojo in z dobrimi vzgledi lahko preprečimo, da jih prezgodaj (še posebej poleti) ne premami alkohol, mamila, hitri motorji in nevarna spolna razmerja z vsemi mogočimi posledicami. Sonce in morje jim bosta pomagala vsaj nekoliko zravntati krive hrbtnice, obmorski zrak - pa čeprav soparen in zasmrajen - bo dobro del zakajenim dihalom. Ne pozabimo, da so to naši slovenski otroci... Morali bi jih vsi čuvati in skrbeti zanje kot na punčico svojega očesa, ker jih rojevamo tako malo, vse manj.

Milica Maslo

O VSEM, KAR (NI)STE VEDELI O PIRANU

Vse piranske rampe

ZNAMENITOSTI V PIRANSKI OBČINI ALI KAJ SMETE IN ČESA NE SMETE RAZKAZATI GOSTOM
Zgodi se, da vas obiščejo sorodniki, znanci, poslovni ali drugi partnerji, ljubimci ali ljubimke (v nadaljevanju: gosti) in bi si zaželeli ogledati kakšno od mnogih znamenitosti našega kraja. Pa tudi vi bi se radi izkazali in pohvalili z lepotami svojega mesta.

Vendar - bodite pozorni! Pazite, da se vam ne pripeti enako kot meni in boste namesto ponosa, da živite v tako lepem kraju, polnem zgodovinskih in kulturnih znamenitosti ter naravnih lepot, občutili zgolj sram.

Nujno torej potrebujete nov turistični vodič!

V njem bi moralo biti navedeno, kam nikakor ne smete nikogar peljati in kam (še) lahko. In dokler novega vodiča še ni, vam v vaše dobro dajemo nekaj kratkih napotkov o tem, kaj pokazati in kaj zamolčati.

1. Ogled strogo odsvetujemo:

Forma viva

- med znamenitimi kipi veliki kupi smeti in nekaj "vrečarjev", ki vas še grdo pogledajo, ker motite njihov počitek.

Slikovite piranske ulice

- zasmetene in umazane, širi se smrad iz prepolnih smetnjakov in zabojnikov, obilica pasjih kakev, v temačnih koticah smrad pasjega urina (ali samo pasjega?) in še kaj...

2. Ogled možen, vendar s predpripravami

Muzeji in galerije

(Pomorski muzej v Piranu, Solinarski muzej v Sečovljah, Tonina hiša)

Pri ogledu muzejev in galerij je predvsem nujno, da **pazite na URNIKE**, da ne boste hodili kar nekajkrat zaman.

Križni hodnik

- ogledate si ga lahko le med prireditvami.

Piranske cerkve

Večino si je mogoče ogledati le z vhoda - skozi rešetke; cerkev Sv. Jurija si je sicer mogoče ogledati, a ko pade prvi mrak jo zapro, čeprav pred cerkvijo stoji še množica ogleda željnih ljudi.

Jezero v Fiesi

- gneča in kljub "posaditvi sadovnjaka" kant oz. vreč za smeti - kar je daleč od estetskega videza - je civilizacijskih cvetk (beri: smetk) na pretek. Ogled primernejši po sezoni.

3. Če si bo vaš gost zaželel kopanja (kar je v poletni vročini razumljivo) je prav tako potrebna silna pazljivost!

Divja kopališča

- polna odpadkov, odvržene embalaže, ogrizkov sadja, raznih letočih žuželk, itd.

Urejena kopališča

- gneča, hrup, pivo in nekaj iger.

Pri enih in drugih je seveda smisel ta, da nekako stopite v morje; dostopi pa žal niso povsod urejeni oz. mogoči (razen če niste

športniki!). Poled tega pa nikoli ne veste, v kaj boste pravzaprav vstopili, saj so bakteriološke analize morja malodane skrbno varovana skrivnost.

4. Če si bo vaš gost zaželel večernega sprehoda, bodite tudi pazljivi.

Mimo Tartinijevega trga do Punte

Včasih piranska promenada - sedaj vozijo avtomobili, motorji, kolesa, širi se smrad po nacionalni kuhinji (beri: pleskavice, čevapčiči in ražnjiči) in smeteh, tu pa so še prodajalci "originalnih" spominkov (beri: kičastih) in pred cerkvijo na Punt "znameniti" kiosk z nazivom "Souvenir", prodaja pa le nekaj kiča in školjk, predvsem pa cigarete in "rekvizite" za plažo.

Od Pirana do Bernardina

Del poti boste hodili res ob morju, nato mimo znamenitega piranskega parkinga, pa malo po cesti, nakar mimo Okolja (kjer vas pozdravi smrad tudi znamenitih piranskih čistilnih naprav), zatem še malo po cesti in že ste na Bernardinu.

Torej! Po obali se vaš gost dolgo ne bo sprehajal, saj se ob morju daleč ne pride, sprehod po cesti pa tudi ni najprijetnejši.

Vse pa je seveda prepuščeno vaši presoji in odločitvi! To je le nekaj napotkov.

Rekli boste: "Že to je dovolj! Kam pa naj sploh peljem svoje goste? Saj nam skoraj vse odsvetujete: kaj nam še sploh ostane?"

Bodite iznajdljivi!

Razkažite le nekaj krajev (najprimernejših), zvečer ali ponoči razkažite manj primerne (ko so vse krave črne!).

Ostale znamenitosti, ki so absolutno neprimerne za ogled "v živo", pa rajši pokažite na slikah ali filmu (posnetki iz boljših časov).

Ko greste mimo zares kritičnih mest, ki se jim nikakor niste mogli izogniti, svoje goste zamotite z gostim besedičenjem, da neugledne okolice ne bodo utegnili pozorno zaznati!

Izgovorite se lahko še s pomanjkanjem časa in obljubite, da jim boste ostalo razkazali drugič (upajoč, da se bo medtem vse čarobno uredilo...)

Da se bo samo čarobno uredilo?

Da! Kajti le to upanje, da se vse SAMO kot po čudežu uredi, nam ostaja - občanom Pirana - ki že leta čakamo, da bo kraj lepši, bolj urejen in prijetnejši za domačine in goste.

Vlasta Ivanič Turk

Če imaš težave, si najdi odvvetnika. Potem boš imel še več težav, imel pa boš vsaj odvvetnika." (Bratje Marx v "Cirkusu")*

V Piranu je prometni kaos. Zato smo uvedli prometni režim. Sicer je kaos zdaj še večji - imamo pa vsaj prometni režim. (Prosto po bratih Marx).

Zgornje sporočilo je paradoksalno resnično: prometni režim, ki naj bi vnesel nek red, vnaša še večji nered. Tisto, kar naj bi problem razreševalo, ga le še bolj zapleta in ga dela še bolj nepreglednega, tako rekoč - nerazrešljivega.

Če bi bratje Marx še živeli, bi za svoje filme gotovo uporabljali piranske motive. Piran je, če uporabimo sodobni politični žargon, v "tranziciji". To pa v našem vsakdanu pomeni, da nihče prometnih predpisov ne spoštuje. Avtomobili vse poletje rinejo v Piran, čeprav praktično nikjer več ni prostega parkirnega prostora! Vračajoči domov iz službe se med potjo ubadajo, kje bodo staknili kakšno parkirno mesto, tisti, ki gredo po opravkih na občino, sodišče ali v knjižnico sposodit kakšno knjigo, spet mrzlično premišlujejo, kje bodo parkirali. Zapore, ki naj bi regulirale promet, so porušene, kar pa občinskih uradnikov niti ne skrbi kaj dosti! Komunalni inšpektorji, nadzorniki ali lokalni šerifi, kot jim pravi novinar Marjan Jerman, ki naj bi vsaj minimalno omejili kršitve in skrbeli za red, figurirajo bolj kot odsluženi manekeni z obveznim Mobitelom v roki - s čimer si vsaj deloma dvigujejo svoj sicer marginalni status in si nadevajo vsaj videz "inšpekcijskosti". Urejenosti prometa in funkcioniranju režima pa to le malo pomaga!

Turisti, ki so se lahko pred leti še v miru kopali na Punt, morajo zdaj vdihavati izpušne avtomobilske pline. Komu je sploh še mar, da bi Piran postal prijetno in sodobno urejeno mesto? Garažna hiša, ki se že nekaj časa kaže kot elementarna infrastrukturna potreba, ki bi vsaj delno rešila problem uporabe prostora in poskrbela za lepši videz mesta, predvsem pa za boljše kvaliteto bivanja v starem mestu - je oddaljena bolj kot kadarkoli prej. Zakaj bi morali ljudje spet protestirati, da bi se kaj premaknilo na boljše? Ali se nekaterih stvari ne da preprosto že prej urediti? Jeseni pa bodo politiki zopet, vsi po vrsti, volilcem obljubljali, kako bodo prav oni (končno) kos piranskim, portoroškim in drugim prometnim zagatam... Če jim bodo volilci le zaupali svoj glas! In potem se bo začela nova štiriletkana analiz, študij, projektov, ekspertiz..., izgube časa in mlatenja prazne slame.

* Mimogrede - v lokalnih videotekah boste seveda zaman iskali filme bratov Marx.

Marko Zorman

Mercator - Degro

trgovsko-gostinsko podjetje, d.o.o. Portorož
ditta commerciale, s.r.l., Portorose

(Le kaj bi ga predstavljali!)
POZNATE GA ŽE VRSTO LET -
trgovsko gostinsko podjetje
Mercator DEGRO PORTOROŽ
PRIČAKUJE VAS V SVOJIH
POSLOVNIH ENOTAH PO VSEJ
OBALI.

ŽIVILA, PIJAČE, POHIŠTVO,
ŽELEZNINA, GRADBENI MATERIAL,
BELA TEHNIKA, TEKSTILNI
PROGRAM, RESTAVRACIJE...
PRIDITE!

ZA VAS OSTAJA
VAŠ NAJBOLJŠI SOSED
M - DEGRO PORTOROŽ

O VSEM, KAR (NI)STE VEDELI O PIRANU

Mesija prihaja

Zmago Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke ter poslanec v Državnem zboru, je očitno našel recept, kako rešiti Piran pred prometnim infarktom in fizičnim propadanjem. Predstavil ga je (svoj "recept" namreč) sredi julija na tiskovni konferenci v Ljubljani. (Le zakaj je ni sklical v Piranu? Se je zbal, da zaradi permanentnih piranskih prometnih peripetij v staro mesto ne bi zvalil nobenega novinarja?) Kakorkoli že - Jelinčičevi predlogi so zdaj ugledali luč sveta: Pirančanom ne preostane drugega, kot da zagrabijo ponujeno roko rešiteljico in Jelinčiča podprejo. Po tolikih doslej ponujenih receptih bo morda Jelinčičev še najbolj "okusen"?!... In kaj ponuja "padalec" Zmago: severozahodno obalo pod piransko cerkvijo bi utrdil z opornim zidom, s čemer bi pridobili sedem tisoč kvadratnih metrov površine, ki bi jo - seveda v skladu z zeleno občino kot se je deklariral Piran - najprej ozelenili... Potem pa bi morali "malce" zamažati, ko bi na novopridobljeni ozeleneli površini zgradili hotel! Razume se, da bi bil ta namenjen petičnim gostom!! (Le kam neki bomo hodili letovat tisti, ki ne sodimo v to kategorijo in nas je večina Zemljanov?). Tu naj bi zraslo še stanovanjsko naselje - tudi ne za kogarkoli, ampak za premožnejše, ki bi v zasebnem privezu, katerega bi poleg zgradili, lahko zasidrali svoje jahte...

K ljudem globokih žepov in težkih denarnic neizbežno sodi visoka kultura, zato bi mimogrede Jelinčič zgradil še opero s poletnim in zimskim gledališčem (kjer bi petičneži, predvsem pa petičnice imele možnost pokazati svoje najnovejše toalete iz hiš visoke mode).

Velenačrt bi po Jelinčiču podprli Unesco, tudi investitorji in tuje operne hiše... Uresničitev načrta bi stala tam okoli 200 milijonov DEM, do leta 2000 pa bi se lahko udeležili...

Seveda predvideva projekt tudi izgradnjo podzemnih parkirišč, s čemer bi bili piranski prometni zamaški le še grd spomin. Denar, ki bi ga (bodoči) visoki turizem prinašal Piranu, pa bi vložili v obnovo mestnega jedra. Širokopotezen gradbeni projekt bi povrhu zaposlil še 1500(!) domačin (?) gradbincev.

L.S.Z.

Scuola nuova ... quando?

La Scuola elementare "Vincenzo de Castro" e' situata in un edificio nel centro storico di Pirano che pero' presenta una struttura inadeguata ad una scuola elementare. Per tale motivo, negli anni precedenti si e' frequentemente discusso il problema della locazione per una nuova sede piu' adeguata, che contenesse pure le strutture mancanti quali la palestra, spazi ricreativi ed altro.

Noti sono pure i dibattiti riguardo la possibilita' sull'adattamento dell'ex-ospedale, pure questi con esito negativo.

Successivamente, dal concorso bandito dal Consiglio Esecutivo del comune di Pirane, e' scaturito il progetto, premiato, sito in Via degli Olivi, dell'ing. Zdravko Leskovič che, con le dovute successive modifiche risponde alle esigenze della scuola elementare. Come tale e' stato accettato dal Consiglio della Scuola e confermato dalla Comunita' autogestita della nazionalita' italiana di Pirano quale nostro cofondatore.

Dalle ultime notizie pervenute ci risulterebbe che il terreno in questione fosse stato gia' riservato una quindicina d'anni fa. La cosa ci lascia molto perplessi dal momento che, in base al bando di concorso, prima di iniziare l'esecuzione di un qualsiasi progetto, ogni architetto s'informa sulla disponibilita' del terreno. Lascio quindi a voi le debite conclusioni.

Intanto ribadiamo la locazione in Via degli Olivi e siamo in attesa di una scuola che risponde alle moderne esigenze, diritto di tutti i ragazzi.

Ondina Lusa

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v kateri se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočamo.

ERA KIOSKOV V OBČINI PIRAN

Občinski izvršni svet in njegovi uradniki so ubrali novo urbanistično politiko. Potem, ko "skozi" skupščino ne morejo več spraviti nobenega prostorskega akta, so se odločili, da bodo Piran popestrili z izvrnimi urbanističnimi izumi našega časa - KIOSKI. Kioski so povsod: na bernardinskem parkirišču, na Fizinah kar tri, na Belem križu, Fiesi, v samem portoroškem centru... nazadnje pa se je znašel še na piranski Punt.

Ni pa znano, kje se je izgubil strogi pogled Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine.

Očistimo morsko dno - za zdravo življenje prebivalcev morja

Ekološka akcija slovenskih potapljačev je že prvi vikend pokazala, da je slovensko morje "bogato" opremljeno z raznoraznimi odpadki.

Piran, julij - Piranska Punta in Mandrač sta bila prva prizorišča akcije slovenskih potapljačev "Tudi morsko dno je del slovenske zemlje - očistimo ga!". Avtomobilske gume, ribiške vrvi, železni odpadki, steklenice in konzerve so najpogostejši odpadki v slovenskem morju in, kot je pokazala akcija, v precejšnji meri ogrožajo morske prebivalce. Polni kontejnerji na obali pa bi morali biti opozorilo vsem prebivalcem in onesnaževalcem.

Pobudnik potapljaške akcije je ljubljanski potapljaški klub Norik Sub. V Piranu so se jim pridružili potapljači kluba DPD Soča iz Nove Gorice. V nadaljevanju akcije pa je sodelovalo še nekaj slovenskih klubov, ki so že pokazali zanimanje za tovrstne akcije.

Najprej je akcija potekala na piranski Punt, kjer se je potapljalo približno 45 potapljačev. Morsko dno so popolnoma očistili, pri čemer so jim z dobro voljo pomagali tudi domačini. Zahtevnejše delo jih je čakalo v piranskem pristanišču - Mandraču. V zelo kratkem času so napolnili dva zabojnika, vendar so očistili le delček morskega dna. Za temeljitejšo čiščenje bi potrebovali veliko več časa in več posluha odgovornih oseb.

Prijazno pomoč so potapljačem nudili na Komunalni, ki je še dodatno poskrbela za kontejnerje in domači ribič Igor, ki je s svojo barko pomagal očistiti pomol, na katerem je ostala umazanija od izvlečenih odpadkov.

Akcijo so s svojo prisotnostjo podprli trije poslanci Državnega zbora: dr. Leo Šešerko iz vrst Zelenih-ekološko socialne stranke, Zmago Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke in Rafael Kužnik, prav tako član SNS. Vsi trije so se tudi potapljali in ugotovili, da je slovensko morje precej umazano in da še do njega obnašamo mačehovsko. Ko se bo spremenila miselnost odgovornih na tem področju, bodo tudi rezultati vidnejši in slovenski turizem bo postal to, kar bi moral biti.

Akcija čiščenja morskega dna se je nato preselila v Izolo in še kam.

ČISTILNA AKCIJA V PIRANU

PORTOROŽ V VROČIH AVGUSTOVSKIH DNEH - O vročini ne bomo veliko razpredali, saj smo jo vsi čutili na lastni koži. Resnično peklensko vroče je bilo! Pa še vsi ti avtomobili, motorna kolesa, ki so nas stisnili z vseh strani. Vse to je turizem, od katerega živimo in se zato splača tudi nekoliko potrpeti.

V SAMOPOSTREŽNI TRGOVINI DEGRO V LUCIJI IMAJO POLNE ROKE DELA - Za to trgovino lahko rečemo, da je osrednja ne zgolj zato, ker se nahaja v središču Lucije, temveč tudi zaradi njene velikosti in dobre založenosti. Med sezono je trgovina od jutra do mraka polna kupcev, med katerimi so tudi številni turisti. Osebeje je prijazno z izredno profesionalnim pristopom. Stranke kupujejo seveda vsa prehrabeno in drugo blago, vendar se največ kupcev tare ob pultu, kjer prodajajo kruh in pecivo. Brez kruha ne gre!

VSE ZA GOSTA - Brez pretiravanja lahko rečemo, da so letošnje poletje pri nas pomislili na vse, tudi na sprostitev gostov. Pojavil se je celo kočijaž s parom lepih konjev. Mladi kočijaž nam je pojasnil, da prihaja iz Ljubljane in da je - še posebej ob večernih urah - zanimanje za panoramski obhod z njegovo kočijo precejšnje. Cena pa je tudi dostopna. Za Metropolitove hotelske goste pa je vožnja celo zastoj! Zares lepa reklamna poteza te hotelske hiše!

PEČENJE NA ŽARU SODI V TURISTIČNO PONUDBO - Kdor se želi pošteno "namastiti", lahko to naredi v restavraciji Grill ob robu osrednje portoroške plaže, kjer vsak dan na ražnju vrtijo odojke in jagnjeta. In takšnih gurmanov ni malo, saj so mize, še posebej zvečer, zasedene tako rekoč do zadnjega kotička. Zanimivo je, da je med ljubitelji toplega pečenega mesa največ domačih turistov.

V MESTO JE PRIŠEL CIRKUS - MOIRA ORFEI JE STARA ZNANKA "PRISTANIŠČA ROŽ", saj je s svojim cirkusom že večkrat gostovala. Konec julija smo med drugimi pri nas gostili simpatično Moiro z njenimi številnimi artisti. Obisk? Obe predstavi - popoldanska in večerna - sta bili dobro obiskani.

PORTRETISTI NA PORTOROŠKI PLOŠČADI SODIJO ŽE V TRADICIONALNI DEL TURISTIČNE PONUDBE V PORTOROŽU - Prvi ulični slikarji so se v našem letovišču pojavili pred tridesetimi leti. Sprva sramežljivo, ker so bili to začetki in so zato bili še oprezni, ker se nikoli ne ve, kako bo policija reagirala! Portorož pa jih je sprejel "za svoje" in iz leta v leto jih je na ploščadi, ki jo upravljajo Obalne galerije Piran, večje število. Portretirajo vse - od otrok do odraslih. Cena? Po dogovoru - glede na tehniko slikanja, vendar se vrtili okoli 3.500 tolarjev za portret.

POLETJE NAŠE VSAKDANJE SKOZI FOTOGRAFSKI OBJEKTIV

JOJ, KAM BI SE VSEL - Ob obali lucijskega kanala ni niti ena klopca nedotaknjena. Pa ne le tam! Takih je tudi v samem središču Portoroža, pa na avtobusnem postajališču in še kje! Kam sedeti in si odpočiti? Veliko smo že pisali o uničevanju klopi, uličnih svetilk, prometnih znakov in tabel - a žal brezuspešno! Posebej v turistični sezoni je sprehajalcev ob lucijskem kanalu veliko. Med njimi tudi starejših, ki iščejo mesto, kjer bi med sprehodom sedeli in si odpočili. No, tega ne morejo, ker so klopi neuporabne (gl. fotografijo) zaradi objestnosti in nemarnosti nekoga. Morda se bo odgovornim ob pogledu na ostanke klopi na fotografiji milo storilo in bodo tisto, kar kviri "image" našega kraja - popravili!

RAČKE SO POSTALE NEKE VRSTE MINI TURISTIČNA ATRAKCIJA - Kot veste je že nekaj časa od tega, ko so si račke za svojo stalno naselitev izbrale kanal Fazan v Luciji. Vsako leto jih je celo več! A - nekatere končajo svoje življenje v loncu dolgooprstih "gurmanov", kot so nam zaupali nekateri. Mlade račke pa so žal prepuščene tudi mačkam, ki dan in noč prežijo nanje! Kako bi račke zaščitili pred takšnimi in drugačnimi nepridipravi?

MANIJA GRAFITOV JE LAHKO SIMPATIČNA, ČE SE LE NE PREVESI V VULGARNOST - S prostaškimi zidnimi napismi in risbami se žal vsakodnevno srečujemo na vseh mogočih mestih; pogled na nekatere nam je postal že odvraten. Vendar smo na zidu v bližini lucijskega vrta odkrili simpatične in lepo izrisane sicer reklamne grafite. Celo za italijansko popularno oddajo Stranamore.

STARI PALACE NEMO KRIČI V NEBO... - No, ne več tako nemo, ker je igralnica Casino' ob svoji 30. letnici sklenila finančno podpreti razne prireditve in glasbo, ki se to poletje ob koncu tedna razlega na terasi nad parkom hotela. Ob lučeh, parihi, ki se vrtijo ob hrupni glasbi, ob hitečih natakarijih... je dekadenca popolna. Park pa ob propadajoči stavbi iz dneva v dan hira in umira (le kje so strokovnjaki Zavoda za naravno in kulturno dediščino, saj je park zaščiten?). Julija je stara terasa, ki je doživela veliko boljših časov,

gostila prireditev, na kateri so izbirali obraz leta. To je bilo za park kot mana z neba, saj so vzdrževalci vsaj nekoliko obrezali suhe veje palm in maloglone že nevarno nagibajoče se veje libanonskih cedar. Turistom, ki so nas povpraševali, kdaj bo hotel obnovljen, pa na žalost nismo znali odgovoriti.

Avtor fotoreportaže: Miloš Jovanović

PISMA PORTOROŽANU

PISMA PORTOROŽANU

EXCELLENT TEACHERS

Običajno se odločimo, da primemo pero samo, če hočemo koga pogrjati ali če nam je bila narejena krivica. Tokrat pa sem se odločila, da napišem nekaj pohvalnih besed o prof. **Aniti Grošelj** in prof. **Elizabethi Lojo**. Prva vlaga svoj trud in znanje v mlajši rod. Letošnja predstava, ki so jo pripravili učenci, je bila - milo rečeno - enkratna. Mislim, da je režiserjem Hollywooda lahko žal, ker ne poznajo teh naših mladih talentov. Druga, prof. Elizabetha Lojo pa vlaga svoj trud v starejši rod in mislim, da njeni naporji niso "mačji kašelj", saj razumete, leta delajo svoje, pa ne njena, naša. V imenu vseh sošolcev in učencev lahko rečem, da je naša "teacher" "excellent" in da, če bi bilo več takih pedagoških delavcev, bi tudi otroci rajši obiskovali šolo. Obema iskrena hvala.

Gracijela Mušič

POZDRAV IZ PLANICE

V Planici so v koloniji otroci bili veseli vsi! Najmlajši imel je leta tri, a vsi peš na Vrščic so prišli! V Tamar so korakali, kondicije nabirali, kilometre prepešali, zvečer pa (skoraj) nič bili utrujeni! Na umetni skakalnici so hlače trgali, nekateri prav od vrha so se spuščali! Tenis so igrali, žogo nabijali, rokanja so se učili, ikebane naredili... V bazenu niso plavali, so se samo namakali. Peš v Rateče so šli, na tro-meji so bili, v Kranjski gori se sprehajali ter rojstni dan proslavljali. V Rakitni res bolj čisto je bilo, a za čistočo poskrbeli sami so lepo. V Planici bolj sproščeno je bilo, zato sklenili smo vsi, da zopet bomo šli in letovanje celo na 10 dni podaljšali.

Lep pozdrav vsem iz Planice: otroci iz Portoroža, Lucije, Pirana

ZLATI BOBEN LETOS ŽE OKTOBRA

Portorož je že dvajset let gostitelj marketinškega oziroma oglaševalskega festivala Zlati boben. V tem času so se spreminjali nazivi in vsebina festivala, tako kot se je spreminjala in razvijala stroka, na svoj način pa so vplivale tudi politične razmere. Vrsto let smo imeli jugoslovanski festival tržnih komunikacij; prvo leto po osamosvojitvi je bil samo slovenski, že naslednje leto pa smo začeli razmišljati o mednarodnem oglaševalskem festivalu.

Za vse, ki se v Sloveniji ukvarjamo s trženjem, še posebej z oglaševanjem, je Portorož postal nekakšen simbol, ime, ki vzbuja prijetne misli in spomine, obenem pa spodbuja k razmišljanju o napredku naše stroke.

V Portorožu se vsako leto srečamo, družimo, razgrnemo vse, kar je bilo v preteklem letu dognanega in doseženega na področju oglaševanja, obenem tudi tekmuje. To je priložnost, da pokažemo, kaj smo napravili in kaj zmoremo. To, kar pomeni Cannes za oglaševalce vsega sveta - tam namreč poteka vsako leto v juniju nadvse pomembno in prestižno srečanje svetovnih oglaševalcev - pomeni za nas v Sloveniji Portorož.

Ko smo se lani odločili, da bomo svojemu festivalu v Portorožu dali mednarodno razsežnost, se nam je zdelo prav, da ga tudi poimenujemo po Portorožu. Portorož '93 je bil še slovenski oglaševalski festival z mednarodno udeležbo. Portorož '94 pa bo oglaševalski festival Nove Evrope.

Kaj to pomeni za stroko in kaj za Portorož?

Za stroko pomeni odpiranje v svet, navezovanje novih stikov, pridobivanje novih znanj, izboljšanje kakovosti tekmovalnega dela festivala, promocijo in uveljavitev. Dežele Nove Evrope zajemajo Češko, Slovaško, Madžarsko, Hrvaško, Bolgarijo, Makedonijo, Grčijo, Turčijo in Rusijo, na festivalu pa sodelujeta tudi naši prvi sosedi Italija in Avstrija. Strokovnega dela festivala se udeležujejo strokovnjaki iz vsega sveta, letos pričakujemo pa tudi vrsto novinarjev.

Tako smo že pri odgovoru na vprašanje, kaj pomeni festival Portorož '94 za Portorož. Skoraj ves teden bo mesto polno ljudi, ki so dobri gostje. Dobri v tem pomenu, da znajo ceniti prav turistično ponudbo, da, kadar so zadovoljni, to povedo še drugim. V svojem okolju so ugledni in vplivajo na mnenja ter odločitve drugih. Zatorej od uspešnega festivala pričakujemo ne le promocijo slovenske oglaševalske stroke, temveč tudi promocijo Portoroža in Slovenije v celoti.

Festival bo letos prej kot ponavadi. Potekal bo od 11. do 14. oktobra. Upamo, da bo Portorož v tem času še ves sončen in topel ter nas bo sprejel v svojem najlepšem sijaju. Prepričani smo, da bodo tudi krajanji - ne le Portorožani, temveč tudi Pirana in širše okolice - vzeli ta dogodek za svojega in prispevali h kar največjemu uspehu festivala.

Sproti bomo obveščali o pripravah, o programu in posebnih vsebinah, ki jih načrtujemo in ki zadevajo tudi domačine. Tu mislimo predvsem na ognjemet, oglaševanje na prostem in podobne reči, ki jih boste opazili in pri katerih boste sodelovali. Upam, da bomo po zaključku vseh festivalskih dogajanj in po odmevih samega festivala vsi skupaj ponosni, da smo pri tem sodelovali.

Direktorica festivala Mojca Randl

KAJ JE INVESTICIJSKI SKLAD?

V času, ko tradicionalne oblike varčevanja (devize v nogavici) izgublajo svojo dolgoletno privlačnost in v času, ko moramo porabiti svoje certifikate, je nujno vedeti, kaj sploh so investicijski skladi, ki so alternativna oblika naložbe lastnih prihrankov in tudi način naložbe našega certifikata. Investicijski skladi so namreč oblika varčevanja, ki se je v zadnjih dvajsetih letih izredno razmahnila v svetu.

Osnovni princip investicijskih skladov je ta, da se na enem mestu zbere večja količina denarja majhnih vlagateljev. Upravitelj tega sklada zbrani denar nato vložijo v vrednostne papirje. Uspešnost sklada pa je potem odvisna od dobrega ali slabega poslovanja njegovega upravitelja.

Razlika med naložbo naših prihrankov na banko in naložbo v sklad je, da dobimo v banki vnaprej dogovorjene obresti, za naložbo v skladih pa ne vemo, koliko bomo prejeli, ko iz njega izstopimo. Koliko bomo dobili, je torej odvisno od tega, kako uspešno je sklad posloval! Lahko torej tudi izgubimo. Vendar je ravno zaradi rizika donos ponavadi večji. V ZDA npr. dobi varčevalec na banki okoli 2-3% obresti letno, delnice in investicijski skladi pa rastejo v povprečju 13% na leto - nekateri rastejo celo 30% - drugim pa vrednost pada.

Poznamo dve vrsti skladov: prvi so t.i. **odprti skladi** (mi jih imenujemo **vzajemni skladi**), drugi pa **zaprti** (pri nas jim rečemo **investicijske družbe**) - v takšne lahko sedaj tudi vlagamo certifikate.

- Značilnost **vzajemnega sklada** je, da vlagatelj denar vložijo kadarkoli in ga lahko kadarkoli tudi dvigne po tekočih cenah, ki pomenijo vrednost sklada, ki se vsak dan spreminja. Spreminja pa se tudi velikost samega sklada. Na Obali tak sklad že deluje in sicer je to sklad PIKA podjetja PRIFO, ki prodaja svoje kupone, katerih vrednost dnevno objavlja v Delu.

- Značilnost **investicijske družbe** pa je, da je to podjetje, ki se ukvarja z naganjem zbranega denarja v vrednostne papirje. Vlagatelj kupi delnico investicijske družbe in jo, ko želi denar, na borzi tudi proda. Pri nas se odpirajo takšni skladi za zbiranje certifikatov. Na Obali sta dva: sklad MODRA LINIJA, ki ga upravlja družba PRIMORSKI SKLADI iz Kopra in sklad ADRIATIC, ki ga upravlja Nacionalna finančna družba iz Ljubljane.

Kot smo rekli, so skladi zelo privlačna oblika varčevanja ljudi. Kaj je njihova prednost? Predvsem v porazdelitvi tveganja. Sklad nakupi delnice mnogih podjetij in zato ni nevarnosti oz. je le-ta nična, da bi vsa podjetja propadla - zato je praktično nemogoče, da bi sklad propadel. Na tem mestu bi vas opozorili,

naj vas ne motijo propadi raznih skladov v vzhodni Evropi, kjer so delovali brez vsakršne zakonske kontrole in podlage. Pri nas namreč veljajo zelo stroga merila za ustanovitev in delovanje sklada, zato ponovitev vzhodnoevropskih primerov ni mogoča. Naložba v sklad je zato varna in relativno donosna. Sklad nikoli ni najboljša naložba, a zagotovo ni najslabša.

KAKO VLOŽIMO NAŠ CERTIFIKAT V INVESTICIJSKO DRUŽBO

Kako deluje sklad, v katerega vložimo svoj certifikat? Ko vložimo certifikat v investicijsko družbo, postanemo lastniki njenih delnic. Upravitelj sklada nato z zbranimi certifikati kupi delnice podjetij, ki se lastninijo (privatizirajo) in katerih del je na razpolago za prodajo investicijskim družbam. Sklad tako postane lastnik delnic slovenskih podjetij, ki se med skladi lahko prodajajo. Vsak sklad seveda teži, da vrednost delnic v njegovem portfelju zraste, s čimer raste tudi vrednost sklada. Delnica sklada pa ima na borzi svojo ceno. Lastnik delnice investicijske družbe bo lahko svojo delnico prodal v trenutku, ko bo ta začela kotirati na borzi. To se bo predvidoma zgodilo sredi prihodnjega leta. To je tudi najhitrejši način, kako naš certifikat spremeniti v denar.

Kako pa se certifikat vložijo? Zelo enostavno! Občan naj se napoti na t.i. vpisno mesto (vsi skladi so vpisna mesta javno objavili). Tam prejme in nato izpolni lastninsko nakaznico. S seboj je potrebno imeti osebno izkaznico (da ga pač legitimirajo in ker je potrebno na lastninsko nakaznico vpisati tudi EMŠO.) Občan lahko tudi pismeno pooblasti katerega od svojih družinskih članov, da namesto njega vpiše certifikat. Podrobnejše informacije pa tako ali tako dajejo delavci na vpisnih mestih. Ko občan izpolni nakaznico, prejme prvi izvod le-te. Po končanem zbiranju certifikatov pa mu investicijska družba dostavi tudi delnice.

Leon Klemše, dipl.oec.

Primorski skladi
KOPER
Upravljanje
z investicijskimi skladi

Modra linija d.d. koper

Obveščamo, da smo pričeli z zbiranjem certifikatov za našo investicijsko družbo

MODRA LINIJA D.D. KOPER

VLOŽITE CERTIFIKAT V SVOJO
DOMAČO PRIMORSKO DRUŽBO

VPISNA MESTA V NAŠI OBČINI
Splošna Banka Koper v Piranu in Luciji
PTT v Piranu, Luciji in Portorožu
SDK v Portorožu
Društvo upokojencev v Piranu

Informacije:
37-764

Asterischi piranesi

Cultura di mezza estate. Mi appresto a fare una passeggiata lungo la pittoresca riva piranese. Guardo le barche dei pescatori, il mare fermo e limpido. Per fortuna non ci sono piu' le putride alghe che fino a qualche anno fa invadevano la superficie del mandracchio.

Mi fermo dinanzi al cosiddetto teatro "Tartini" che purtroppo e' chiuso gai' da qualche anno. Mi chiedo come mai la cittadinanza di Pirano non richieda una sua riapertura visto che il progetto di restauro e' gia' stato presentato. In realta' l'edificio del teatro non e' pericolante, e' soltanto abbandonato perche' mal tenuto nel periodo in cui funzionava quale cinema.

In attesa dei grandi lavori di restauro si potrebbe ripulire un po' e mettere in funzione almeno per qualche spettacolo delle scuole, degli culturali il che darebbe animazione a questa cittadina cosi' storicamente importante.

Scuoto la testa e proseguo verso il mare. Mi rendo conto che l'odore che avevo incontrato gia' all'inizio del mandracchio si fa sempre piu' intenso. Dicono che si siano rotte le tubature della canalizzazione. Strano, perche' ricordo che si e' lavorato per anni su questo obiettivo e sembra con scarsi risultati.

Poveri bambini che fanno il bagno nell'adiacente spiaggia invasa degli enormi massi che ne impediscono persino l'accesso. Dove andranno le nostre nonne bagnarsi i piedi per un fresco ristoro e le mamme con le carrozzine, se il mare in quella zona e' reso inquinato dall'adiacente mal riuscito impianto?

Mi allontano sperando di lasciarmi dietro l'odore neuseabondo e proseguo verso la Riva - nuova sede dei nostri migliori ristoranti. Guardo i turisti seduti dinanzi a saporite pietanze e mi domando che buon pro faccia una cena accompagnata da un simile olezzo. Perche' la puzza continua e mi insegue fino alla Punta. Chissa' se quelli dell'ispezione sanitaria ne sanno qualcosa oppure sono anche loro in vacanza?

Percorro la Via Gregorčič e mi affretto perche' pure qua l'odore delle immondizie staripanti m'invade le narici. Esco in Piazza 1 o Maggio e mi compiaccio dei nuovi negozi aperti in questa bella piazza. Imboccando la Via Verdi mi accorgo che ci sta pure il dentista privato (buono a sapersi), oltre ai gia' esistenti negozi del fotografo e del cibo sano. All'uscita di Via Verdi sento finalmente un buon odore di caffe' passando davanti al "Vecio". Resto stupefata dallo spettacolo della Piazza delle Erbe in veste nuova: le bancarelle tutte ridipinte con teloni nuovi color del sole..., il grande lampione rimesso la dov'era una volta sta in mezzo alla piazza.

Un'armonioso "evergreen" si difonde dalla tastiera del solitario musicista del Caffe' sotto la Galleria. Anche qui hanno cambiato l'arredamento, pero' quello di vimini era piu' accogliente.

I riflettori sempre in funzione mettono in evidenza la maestosità del Palazzo comunale e quello di Giustizia pure la facciata incrinata della Galleria. Il Nostro Tartini si compiace della ringhiera rimessa a nuovo. Mi allontano per ammirare meglio il noto sorriso del Maestro e nel sottofondo si staglia la sagoma illuminata del maestoso Duomo di Pirano. Cerco di individuare l'edificio dell'ex- ospedale. Questo sta al buio e non e' sede di nulla. Ripenso all'impegno promulgato nel tentativo di far rivivere questo edificio quale sede della scuola e dell'Archivio, enti che tutt'ora sono in attesa di locazione.

Sospiro profondamente, lancio un'occhiata al neonominato Albergo "Tartini", "Ex-Sidro", lasciando Piazza Tartini, passo dietro al suddetto albergo, entro nell'adiacente parcheggio perche' ho riconosciuto la signora Filomena e mi siedo sulla panchina vicino a lei. Sorridiamo con malinconia al palcoscenico che ci si presenta dietro l'aiuola del giardinetto beandoci delle note "sempreverdi" del solitario pianista.

Ondina Lusa

DOBIMO SE V PERGOLII

PIZZERIA - PUB

PORTOROŽ - PORTOROSE

tel.: 71-918

Vsak dan od 12⁰⁰ - 04⁰⁰ :

Prava italijanska pizza
pripravljena o krušni peč

Špageti, tortellini, ravioli, peresniki...
na več načinoo

Meso na žaru

Šampinjoni na žaru

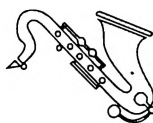
Salate

Maxi palačinka Pergola

... in še ...

... in še ...

... pa tudi za glasbo smo poskrbeli!

ALI IMATE
OBČUTEK, DA
KNJIGOVODJO
PLAČUJETE

PREVEČ?

V centru PORTOROŽA
se nahaja knjigovodski
servis **IMAGE**, ki vam bo
vodil poslovne knjige
po zelo ugodnih cenah

OD **20 DEM** NAPREJ

Knjigovodski servis "IMAGE" d.o.o.
Hotel Jadranka Portorož, ☎ 73-051 int 8143

Predsednik slovenske nacionalne stranke, Zmago Jelinčič, je sredi julija na tiskovni konferenci v Ljubljani ponudil svojo formulo za ureditev Pirana. Pirančani so ga zato nestrpnost čakali na Bernardinu, kjer so znani Slovenci svoj pogum razkazovali s skakanjem z elastiko v globino. Vendar zaman! Kljub obljubi se Zmago ni prikazal. Zdaj se Pirančani sprašujejo ali čaka Jelinčičev načrt za rešitev njihovega mesta enaka usoda kot njegov nerojeni bungy skok! **(OBLJUBE SO KOT ELASTIKA. LAHKO JIH NATEGUJEŠ PO MERI VOLILCEVI!)**

Med znanimi Slovenci, ki so tisto vročo soboto junaško skakali na Bernardinu, smo domačini zelo pogrešali domačo politično srenjo (ki sicer sodi med malo manj znane slovenske državljanke). **(NAMESTO DOMAČIH POLITIČNIH VELJAKOV BO OD OBUPA V GLOBINO SKOČIL KAR DOMAČI VOLILEC.)**

V piranski občini so ljubitelji(-ce) ženskih oblin, ki se začnejo pod pasom, prikrajšani(-e). Občinski odlok namreč prepoveduje postavitev reklamnih panojev megalomanskih dimenzij, kakršni so v zadnjem času preplavili Slovenijo in na katerih so se na začetku poletja pojavile tudi oble ritke (postavnejših) predstavnic ženskega spola, ki propagirajo kremo za sončenje Sunmix novomeške Krke. Omenjeni mega reklamni transparent s provokativnim sloganom: Vsaka ima svoj faktor je iz dremavice zbudil celo Urad za žensko politiko, ki je ob teh "šovinističnih" reklamah odločno protestiral (tako - zdaj vemo, s čim se ukvarja ta Urad!). V občini Piran pa tega plakata privlačnih ritk - zaradi omenjenega restriktivnega odloka o plakatiranju - skorajda ni. Vendar je naš budni agent dva izsledil v vsej njuni veličini na lucijskem kartodromu. **(IMA KARTODROM ZARADI TEGA VEČJI OBISK?)**

Če se že na vsakem koraku ljubitelji ne morete naslajati ob sočnih mega ženskih zadnjicah Sunmix-a, vam priporočamo, da se večkrat zapeljete do starega dela Pirana. Vas že vidimo, da kričite: "Saj ste nori! Rajši kot v Piran, grem v pekel!" No, no - pomirite se! Kajti v kiosku (hiški, provizoriju, baraki ali kako naj še imenujemo prometno mitnico) pred Piranom vas čaka prijetno presenečenje: na stenah znotraj hiške se namreč košatijo gole lepote bogatih oblin.

Lokalni veljak No 1, ki ga je sicer zelo zmotil plakat/vabilo na "Janšev piknik", je - kaže - s košato golo žensko lepoto zadovoljen; slike namreč še kar visijo - delavcem na rampi v uteho, obiskovalcem Pirana pa v veselje. Urad za žensko politiko pa nič! **(VSI PREDSEDNIKOVI PLAKATI.)**

Pa še nasvet tistim, ki ne premorete čvrstih Sunmixovih zadnjic: pojdite na osrednjo portoroško plažo in se zapeljite na gumah po morju! Sedeče v nalašč za to prirejenih gumijastih blazinah vas bo motorni čoln s precej veliko hitrostjo vlek za sabo po morski gladini. Zagotovljena je energična masaža vaše zadnjice. Cena tovrstne masaže je 1.000 SIT! Naša agentka, ki jo je že občutila na svoji r..., pravi, da je uspeh zagotovljen. **(PREDSTAVNICE URADA ZA ŽENSKES SO SE ŽE POSTAVILE V VRSTO)**

Plakati, reklamni panoji, table, ipd... so v piranski občini pravzaprav hit leta! Če imaš restavracijo, trgovino, agencijo ali kaj podobnega in želiš v bližini, kjer ima sedež (npr. pred vhodom) postaviti tablo z njenim imenom, moraš najprej zaprositi občino za dovoljenje. Recimo, da ga dobiš, kot se je zgodilo neki portoroški turistični agenciji. Pa so se v le-tej kmalu nehali veseliti, ko so izvedeli še za "lonček", ki jim ga je pristavila davkarja. Ta jim je za 1,28 m2 veliko reklamno informativno tablo za leto 94 odmerila davek v višini 186.000,00 SIT. Ni pomote, številka je prav ta! **(VSE SE PLAČA, VSE SE VRAČA!)**

V naši vasi ni več ljudožercev. Včeraj smo zadnjega pojedili! (poslednji Kanibal)

V Piranu je zavladala absolutna demokracija! Piranska skupščina se končno več ne sestaja. **(POSLEDNI DEMOKRAT)**

Stari hotel Palace, na katerega poželjivo prežijo v občinskem IS, je - mimogrede - predmet odškodninske obveznosti, ki jo ima Republika Slovenija po Osimskih sporazumih do Italije. Glede na to, da hotel že četrto leto sameva, bi nemara veljalo razmisliti, da bi avstroogrski hotel vrnili Italijanom - odškodninska obveznost bi se z njegovo vrnitvijo znižala za nekaj milijonov dolarjev! Sicer pa tudi ni jasno, kaj naj bi občina počela s stari Palacem, razen, da bi ga najbrž - kot vse ostalo občinsko premoženje - prodala! **(OBČINA KOT PODJETNIK = OBČINA V TRANZICIJI)**

Tri v zadnjem času najbolj znane (ne)srečne istrske vasi..., ki so bile predmet zgodovinske pozabe države Slovenije in posebej še piranske občine, so pravzaprav - nesreča v sreči. V Komisiji za meje pri zunanjem ministrtvu je namreč na srečo tudi predsednik IS občine Piran, Andrej Grahor. Če v Komisiji ne bi bilo njega, bi bil verjetno Piran že pod hrvaško zastavo! **(POSLEDNJI DOBRI MOŽJE PIRANSKE OBČINE)**

Hotel Marita je dobil novega poslovođjo. Hotel Marita d.d., nedavno še depandansa Hotelov Metropol, ima novega upravitelja - to je družba J & J d.o.o. s Cvetne 5a, Portorož. Pod "skrivnostnim" J & J pa se skrivata nihče drug kot Gozard Jereb in Marjan Jeretič. Čestitamo! Glede na to, da je Marjan Jeretič tudi direktor Marite d.d., upamo, da bo kopičenje funkcij in lastništva pozitivno vplivalo na poslovanje hotela in portoroški turizem. **(TUDI METROPOL JE V TRANZICIJI)**

Taverna in keglijšče v Luciji se internacionalizirata. Taverno, d.d. - pod katero spada tudi keglijšče, je prevzel novi upravitelj - Nino Franchi International. **(VSI PORTOROŠKI SVETOVLANI)**

Medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ni hotel izdati dovoljenja za uvoz japonskih kozic, ker si živali niso znale pridobiti potrdila o avtohtonosti. Je pa isti Zavod dal predhodno soglasje za gradnjo garažne hiše na velikem parkirišču pred Piranom, pri čemer se mu očitno ni porodil noben pomislek glede (ne)primernosti tega prostora za garažo. Ali pa so avtomobili(sti) imeli zgolj boljše zveze od nebogljenih kozic! **(ZVEZE IN POZNAVSTVA JAPONSKIH KOZIC SO SLABŠE OD ZVEZ PIRANSKIH PROMETNIH "STROKOVNJAKOV")**

Naš lepi Piran je letos poleti z obiskom počastil predsednik češke republike, Vaclav Havel. Nekako se nam dozdeva, da bi si eden najslavnejših političnih oporečnikov vzhodne Evrope, bivši politični zapornik in izjemni pisatelj zaslužil nekoliko častnejši sprejem... Tako pa so ga pričakali velmožje Andrej Grahor, Anton Mikeln in Franko Fičur, ki se med oporečnike niti za hec nikoli niso mogli šteti. **(V PIRANU TRANZICIJE (ŠE)NI...)**

ESKIMO

café club

Bernardin S. Bernardino

YES!

sveže pripravljene slaščice

velika izbira brezalkoholnih in
alkoholnih pijač

MTV in ostali satelitski programi

terasa ob bazenu

vedno prijazno osebje

odprto vsak dan od 8⁰⁰ do 02⁰⁰

DAROVANJE ČLOVEŠKIH ORGANOV

S sprejetim Zakonom o presajanju delov človeškega telesa v zdravstvene namene je tudi v Sloveniji pravno urejen nadaljni razvoj tega področja zdravstvenega varstva. S tem so dobili ljudje možnost, da se že v obdobju svojega življenja odločijo oz. dovolijo, da po smrti dele njihovega telesa uporabijo za preživetje ali povrnitev zdravja svojcu, sorodniku ali neznanemu sočloveku.

Uspešnemu presajanju krvi, ki se je začelo pred več kot stotimi leti, so sledila nova medicinska spoznanja, ki omogočajo presajanje delov kože, kostnega tkiva, očesne roženice, ledvic, jeter, trebušne slinavke, pljuč in srca.

Medicinska znanost namreč uspešno rešuje probleme, ki se pojavljajo pri podarjanju organov zdravega člana najozje družine bolnemu članu in tiste, kjer se porajajo ob odvzemu nekega organa po smrti darovalca in po njegovi presaditvi obolelemu človeku.

Najbolj je v praksi presajanja človeških organov medicina napredovala pri presajanju ledvic, saj je bolnikov, ki jim iz najrazličnejših vzrokov dokončno odpovejo ledvice, veliko. Zdravljenje (ali bolje ohranjanje življenja) je mogoče le z dializo, ki bolniku sicer pomaga živeti, vendar ga dokaj omejuje in celo izpostavlja dodatnim nevarnostim. Za nekatere bolnike je presaditev organa edina možnost preživetja, za druge je to način, da si podaljšajo in izboljšajo kvaliteto življenja.

Za notranje ravnovesje posameznika je prav gotovo pomembno tudi izražanje dobrote, solidarnosti in plemenitosti do sočloveka. Specifičnost vsakega posameznika se kaže tudi, ko (oz. če) se ta odloči za darovanje svojih organov. To pomeni, da se bo marsikdo odločil tudi za to humano dejanje in dovolil, da po smrti uporabi dele njegovega telesa za zdravje sočloveka. **Če se boste odločili za takšno darovanje, boste prejeli izkaznico, ki jo pazljivo preberite, izpolnite, podpišite in jo imejte vedno pri sebi!** Izkaznica bo dokazilo vaše odločitve in hkrati podlaga za izpolnitev volje. **Dobite jo lahko pri vsaki Območni organizaciji Rdečega križa Slovenije.** Morda se vam bo ugodna priložnost, da se odločite za tak korak, ponudila, ko se boste udeležili kvodajalske akcije, tečaja ali predavanja, ki jih organizira Rdeči križ. Vsekakor je dobro, če imate izkaznico shranjeno v zdravstveni izkaznici.

V primeru, da se darovalec premisli, lahko to stori brez vsakršnih uradnih in drugih zapletov. Kratkoterminalno izkaznico uniči, s čemer je potrjena njegova svobodna volja.

Valentina Klemše

Svobodno tržaško ozemlje 40 let kasneje

1. maja 1945 sta bila Istra in Trst osvobojena; s tem datumom se začena povsem novo obdobje teh krajev. V spremljanju razvoja odnosov med Slovenijo in Italijo v sedanjem trenutku je prav, da se spomnimo tudi obdobja "Svobodnega tržaškega ozemlja".

Še nekaj datumov je pomembnih v tem zgodovinskem obdobju Istre in Julijske krajine. Poveljnik zaveznikov v Italiji, maršal Aleksander in maršal Tito sta 12. junija 1945 na gradu v Devinu podpisala sporazum, po katerem so ozemlje Julijske krajine razmejili po t.i. morganovi liniji ali "modri črti" na cono A - pod poveljstvom zavezniške vojaške uprave (Allied Military Government Venezia Giulia) in cono B - pod poveljstvom jugoslovanske vojaške uprave (VUJA). Pulj z okolico je spadal pod cono A Julijske krajine. Na seji zunanjih ministrov štirih velesil, maja 1946 je obveljal francoski predlog, ki je predvideval ustanovitev Svobodnega tržaškega ozemlja (STO). Šele 10. februarja 1947 so predstavniki 21. držav podpisali v Parizu mirovno pogodbo z Italijo, ki je stopila v veljavo 15. septembra 1947. Istega dne je bilo ustanovljeno STO, ki je bilo ravno tako razdeljeno na cono A in B. Ta ureditev se je obdržala do konca STO - do oktobra leta 1954, ko je bil podpisan v Londonu Memorandum o soglasju.

Portoroško filatelistično društvo skupaj s Filatelistično zvezo Slovenije prireja zadnjo nedeljo v oktobru filatelistično srečanje z razstavo "Svobodno tržaško ozemlje". Prireditev pa bo na žalost edina posvečena temu pomembnemu dogodku izpred 40. let.

V okviru teh priprav in ker letos mineva 120 let od ustanovitve svetovne zveze, je slovenska pošta obeležila ta dogodek z izdajo prve razglednice - celine. Za osnovo so vzeli letalsko znamko Cone B Svobodnega tržaškega ozemlja, izdano 4. februarja 1952 ob 75-letnici Svetovne poštne zveze z motivom starega hotela Palace v Portorožu in letalski posnetek hotela Palace v Portorožu iz leta 1930. Na prednji strani sta oba motiva, medtem ko je na hrbtni strani spremenjeni motiv znamke. Spremembe so naslednje: napis avionska pošta je izpuščen, letalo je v vsem tem času nekaj le preletelo, zato ga najdete bolj levo, nominalna 25 Din je izpuščena in na njenem mestu najdete znak svetovne filatelistične razstave v Seulu, letnici 1874-1949 sta zamenjani z letnicami 1874-1994. Nominala ni izražena z vrednostjo, temveč je v sloveščini in francoščini izpisano, da je poštnina plačana za letalsko pošto v peto cono. Na tej strani najdete tudi podatek, da je bil pred 40 leti v Londonu podpisan Sporazum o soglasju.

Z razglednico so se nekateri prvič srečali 16. avgusta. Pravim nekateri, ker je zaradi majhne naklade izredno hitro pošla in jo marsikateri filatelista, ki je samo zaradi tega prišel v Portorož, ni več našel. Sicer pa počakajmo do oktobra, mogoče jo bomo takrat dobili.

Mitja Jančar

DRAGI UPKOJENCI

- obvestilo št. 2

Nekaj števil nazaj smo v Portorožanu upokojencem svetovali, kako naj se lotijo "biznisa", postanejo samostojni podjetniki in tako izboljšajo svoj skromni standard, saj zakon takim poslom ni nasprotoval.

Sedaj se zadeve malce spreminjajo in že po prvem branju Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v državnem zboru je jasno, da bodo tudi nekatere znane osebe piranske občine "malce prikrajšane".

Obstoječi podjetniki, ki so upokojenci, se bodo morali ponovno prijaviti v zavarovanje in bodo tako izgubili status upokojenca, ali pa se bodo morali odpovedati podjetništvu.

Samostojni podjetnik - upokojenc NO 1 piranske občine - bo zagotovo vrgel tolarček: "Ali bo cifra, ali bo mož?", lahko pa se zgodi, da bo "brihni možakar" spet našel kakšno zakonsko luknjico, da bo še naprej lahko investiral svoja sredstva v podjetje ali kupoval lastniške delnice.

Moralni poduk: TISTEGA, KI JE PRI KORITU, ZLEPA (ne zgrda) OD TAM NE ODŽENEŠ!

Vlasta Turk Ivanič

TABORJENJE PRI ZABIČAH JE NAVDUŠILO

Taborniki roda "Sergej Mašera" iz Pirana smo se letos po nekajletnem mirovanju prebudili. Po nekaj uspeh spomladanskih izletih (Vremščica, Škocjanske jame, izvir Dragonje...) smo se letos poleti odločili postaviti šotore v Dletu pri Zabičah, nedaleč od Ilirske Bistrice. Devet dni smo preživali v objemu Snežniških gozov ob prijetnem šumenju reke Reke.

Taborilo je 56 murnov, medvedkov in čebelic, popotnikov, gozdovnikov in grč (tako se glede na starostno strukturo imenujejo posamezne skupine članov taborniške organizacije), ki so izkusili življenje v naravi, kamor ne sežejo televizija, video, PC-ji, disko in drugi balast moderne časa.

Posebno najmlajši in tisti, ki so taborili prvič, so se navdušili nad taborniškim življenjem: kar tekmovali so v lastnem preizkušnju vzdržljivosti in sposobnosti, pa tudi vztrajnosti in trme (nočna straža, pridobivanje veččin kot so lakota, molk, kuhanje, samota in druge). Na taboru smo imeli tudi malo kiparsko in slikarsko delavnico, kjer smo izdelali kar lepo število umetnin in jih razstavili v mini galeriji, nekaj pa tudi podarili vaščanom in drugim, ki so nam pomagali pri postavitvi tabora.

Posebno doživetje za tabornike je bilo postavljanje bivakov (zasilnih bivališč iz naravnih materialov, brez žebeljev in vrvi), v katere ni pritekla niti kapljica dežja in peka kruha v priročnih krušnih pečeh v zemlji.

Veliko so tudi tekmovali v odbojki in drugih igrah, dosti je bilo zabave s pesmijo in skeči - vsi pa smo bili zmagovalci, saj smo uspeli divjo naravo podrediti svojim potrebam in jo nato po našem odhodu pustiti neokrnjeno!

Bilo je toliko novega, lepega in prijetnega, da bomo lahko vse to pripovedovali znancem, prijateljem in sorodnikom tja do naslednjega taborjenja in še potem bodo ostali prijetni spomini, ki nikoli ne bodo zbledeli.

JUTRANJI OBRED: DVIGOVANJE ZASTAVE

Z novim šolskim letom bomo nadaljevali z izvajanjem taborniškega programa, zato vabimo vse tiste, ki si želijo v naše vrste, da se nam pridružijo, tistim iz Lucije pa sporočamo, da tudi v Luciji uspešno deluje taborniški rod "Morski viharniki", v katerega se lahko včlanijo.

Ob pripravah na tabor smo v naši blagajni ugotavljali precejšnjo finančno sušo. Vendar pa naše prošnje in trkanje na vrata sponzorjev niso naletela na gluha ušesa! Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam s finančno in materialno pomočjo omogočili taborjenje in nadaljnje uresničevanje našega programa. Pa še za obnovo dobršnega dela naše dotrajane taborniške opreme (šotori, kuhinja...) bo kaj ostalo!

Želimo si tudi, da bi predvideni taborniški kotiček ob novi osnovni šoli v Piranu čimprej zgradili. Tako bi pridobili primernejše prostore tudi za shranjevanje opreme za taborjenje.

Ingrid Ličen

SLIKA PRED ŠOTORI ZA SPOMIN

Taborniški rod "Sergej Mašera" iz Pirana se za vso finančno in materialno pomoč zahvaljuje naslednjim darovalcem:

IS SO Piran in njegovemu koordinacijskemu odboru za boj proti zasvojenostim ter odboru za otroško varstvo, DROGI PORTOROŽ, MERCATOR - DEGRO-ju PORTOROŽ, KRKI - ZDRAVILIŠČE STRUNJAN, IGRALNICI CASINO PORTOROŽ,

KLAVNICI SEČOVLEJE, HOTELOM PIRAN, METROPOL, PALACE, BERNARDIN in MORJE, PROXIMI d.o.o. LUCIJA, PRIMORSKEMU TISKU KOPER, OBČINSKI ORGANIZACIJI RK PIRAN in PODJETJU EUROMIB d.o.o. iz KOPRA.

IZ LONDONA Z ZLATIMI ODLIČJI

Letos se je tretjega evropskega šolskega prvenstva v atletiki za slepe in slabovidne, ki je potekalo od 24. do 29. julija v Londonu, prvič udeležila tudi štirčlanska ekipa iz Slovenije. Med njimi je bil tudi sedmošolec Aleksander NOVAK iz Vinjof (pri Luciji), ki si je mesto v atletski ekipi priboril na posebnem tekmovanju, katerega so pripravili v Zavodu za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, kjer obiskuje osnovno šolo.

Iz ljubljanskega Zavoda sta na londonsko prvenstvo odpotovala dva atleta, dva pa sta dijaka škofjeloškega Centra slepih in slabovidnih. Vsi mladi športniki so se dobro odrezali, naš mladi občan Aleksander NOVAK pa je bil v ekipi najuspešnejši, saj je osvojil kar 3 zlate medalje: v teku na 800 in 60 metrov ter v skoku v daljino! Za prvo udeležbo na tem prvenstvu je to res zavirljiv uspeh!

**NA PLAŽI PORTOROŽ
ODPRTA VSAK DAN
SLADOLEDI, SADNE KUPE,
FRAPEJI IN DRUGE
SLADKOSNEDNE DOBROTE**

PRIDITE

kavarna
GALERIJA

Tartini

*Kavarna Tartini
v Piranu vam nudi
sladice, frappeje
in koktejle,
posebno izbiro kav
in veliko ponudbo
drugih pijač.*

člani Vaterpolo Kluba "OKOLJE" - od najmlajših do najstarejših

VATERPOLISTI OKOLJA SO V I. DRŽAVNI LIGI

Vaterpolo ekipa "OKOLJE" Portorož, ki jo je v okrilju portoroškega Fitness kluba ustanovil Sreten Stanišič - tudi sam aktiven igralec vaterpola in hkrati trener ekipe - je bila letošnje poletje izredno uspešna.

V II. državni vaterpolo ligi (tekme so se intenzivno odvijale julija in avgusta) je novonastala ekipa zasedla 2. mesto, kar ji je odprlo vrata v I. državno ligo (ta bo s tekmovanji začela novembra).

Vaterpolo klub združuje v svojih vrstah okoli 50 članov - od najmlajših pionirjev, mladincev in zrelo člansko ekipo, ki se je prebila v I. ligo! Najmlajši so se z vaterpolom seznanjali v okviru športne šole, ki je poleti potekala na portoroški plaži "OKOLJA". Jeseni pa se bodo seznanili še z veslanjem v kanujih, ki jih vodja kluba Sreten Stanišič pravkar nabavlja. Načrtov za razvoj vodnih športov v Portorožu ima Sreten še veliko... Mi držimo pesti, da se bodo uresničili.

REZULTATI TEKEM VATERPOLO EKIPE "OKOLJE" PORTOROŽ V II. DRŽAVNI LIGI LETOS POLETI:

	doma	v gosteh
OKOLJE - KAMNIK	16 : 9	16 : 11
OKOLJE - LJUBLJANA	18 : 10	16 : 7
OKOLJE - MARIBOR	8 : 4	8 : 12
OKOLJE - CELJE	12 : 8	11 : 12
OKOLJE - TRIGLAV (Kranj)	6 : 4	5 : 9
OKOLJE - KOPER	17 : 9	14 : 8
OKOLJE - ŽUSTERNA	14 : 5	6 : 7

Ekipa "Okolja" je zbrala 18 točk in se torej z ekipo Triglava, ki je bila prva v ligi, uvrstila v I. ligo.

So se pa portoroški vaterpolisti slabše izkazali v tekmah z ekipo iz sosednjega Pirana (v dveh tekmah so zmagali Pirančani, eno zmago pa so pobrali Portorožani).

Livija Sikur Zorman

Mozza
darila, regali, presents

Obala 120, 66320 Portorož-Portoroše/tel.: 066/74-535

Šte v zadregi pri izbiri pravega darila? Obiščite nas! V prijetnem okolju to ne bo več težko. Pomagali vam bomo izbirati v množici krasnih in okrasnih daril.

Stare cercando un bel regalo? Venite a trovarci! In un'atmosfera piacevole e bella potrete scegliere tra mille idee un regalo per tutte le occasioni.

NEKAJ O PANDOLU NA NAŠI OBALI

Zahvaljujoč CAPRIS-u, društvu za oživljanje starih običajev iz Kopra in ŠPORTNEMU KLUBU Casino' Portorož, je ta starodavna, srednjeveška igra, ki so jo še do pred nekaj desetletji igrali po trgih in ulicah, ponovno oživela.

Junija lani je društvo CAPRIS organiziralo prvi turnir v PANDOLU za pokal Sv. NAZARIJA - zaščitnika Kopra. Turnirja na osrednjem koprskem trgu (Titov trg) se je udeležilo 13 ekip in se pomerilo v servisiranju in izbijanju pandola, ki sta - po sedaj veljavnih turnirskih pravilih za pandolo - osnovna sestavna dela te igre. Med veseljem in prepiranjem je "izplavala" na površje ekipa BAŠTARDI iz Kopra, sledila ji je ekipa CASINO' Portorož in ekipa ISTRANKA PADOVAN prav tako iz Kopra. ZAČELO SE JE!

Lani avgusta, na praznik Sv. Marije, zaščitnice Strunjana, so - s pomočjo ŠPORTNEGA KLUBA Casino' Portorož - Strunjančani izpeljali naslednji turnir v pandolu, na katerem je pršut odnesla ekipa CASINO' VILLA MARIA Portorož, druga je bila ekipa VIARO in tretja MLADA ekipa, obe iz Strunjana.

Letos je sezono odprla Italijanska skupnost Piran, ki je 23. aprila (prav tako s pomočjo ŠPORTNEGA KLUBA Casino' Portorož) pod vodstvom Elia Bičiča na piranskem igrišču priredila turnir za pokal Sv. Jurija - zaščitnika Pirana. Turnirja se je udeležilo 14 ekip in v ogorčenem boju si je največje Tartinijeve kipce priborila ekipa PINKY ROBE VARIE AYI Casino' Portorož, drugouvrščena je bila ekipa PINKY PUB iz Kopra, tretja VIARO Strunjan, četrtouvrščena pa FRACANAPA AYI Casino' Portorož.

Ob 30-letnici Casinoja Portorož pa je ŠPORTNI KLUB Casino' Portorož PANDOLO turnir organiziral še 29. maja letos. Udeležilo se ga je 19 ekip iz Ankarana, Kopra, Izole, Strunjana, Pirana, Lipice, Belega križa in Portoroža. Pod budnim pogledom sodnikov in pred številnimi gledalci je na travnatem igrišču v Strunjanu slavila ekipa ROBE VARIE AYI Casino' Portorož, sledila je ekipa PINKY PUB Koper, tretja je bila ekipa BAMBUS iz Izole, četrta FRACANAPA AYI Casino' Portorož.

Leto je naokoli in 2. turnir za Nazarijev pokal tudi. Popestrila ga je promocija knjige o pandolu, ki opisuje to nadvse zanimivo igro skozi stoletja, pa vse do danes. Društvo CAPRIS je s pomočjo ŠPORTNEGA KLUBA Casino' Portorož spravilo pod streho tudi drugi turnir z rekordno udeležbo 32. ekip. Lanski zmagovalci - BAŠTARDI - naslova letos niso uspeli ubraniti. Priborila si ga je ekipa PORTADOMO iz Pirana, ki je v finalu premagala ekipo ROBE VARIE AYI Casino' Portorož, sledil je BAMBUS Izola in FRACANAPA AYI Casino' Portorož.

V enem samem letu je ta igra ponovno oživela in to zahvaljujoč tistim, ki volontersko žrtvujejo svoj prosti čas in tistim, ki te turnirje finančno podpirajo. To so trenutki druženja, obujanja starih spominov, zabave in še česa z rahlo primesjo borbenegega duha.

Vsi, ki mislite, da znate in ki bi se radi naučili z "MAZZO" udarjati po PANDOLU, pridružite se nam!

BORUT LISJAK,
ŠPORTNI KLUB CASINO' PORTOROŽ -
SEKCIJA ZA REKREACIJO

PORTO NANA

Tri prijateljice so se pripravljale na vozniki izpit. Vsaka je zvečer ponovila, kar se je tistega dne naučila. Tako je zvečer prva rekla možu: "Malo levo, malo desno, malo naprej!"; druga pa: "Malo hitreje, malo počasneje!" Tretja se je ulegla in rekla: "Jože, tankaj polno!"

Dva okostnjaka se sprehajata po pokopališču in zagledata motorno kolo prislonjeno ob zid. Pa reče prvi okostnjak drugemu: "Pridi, se greva peljat z motorjem!"

"Velja," reče drugi prvemu: "le malo še počakaj" in se zgubi v temo. Čez nekaj časa se vrne, pod pazduho pa nosi nagrobni kamen. Prvi okostnjak ga začudeno pobara: "Le zakaj hudiča ti bo ta kamen?" Drugi odvrne: "Kaj da mi bo? Pa menda ja ne misliš, da se bom vozil okoli brez dokumentov!"

Pri šolskem psihologu je mladi fant s predpostavljeno diagnozo, da je že malce preveč "razvit".

Psiholog mu na tablo nariše ravno črto in ga vpraša: "No, povej mi, na kaj te ta črta spominja?"

"Na nage babe," odvrne pobič.

"Prav," odvrne psiholog: "pa poizkusiva drugače!" In nariše na tablo krog. "Na kaj te pa sedaj to spominja?" vpraša fantiča.

"Ja, na nage babe," odvrne pobič.

"Hm, zanimivo," odvrne psiholog: "Poizkusiva še nekaj" in nariše na tablo trikotnik. "Na kaj te pa sedaj to spominja?"

"Ja, na nage babe," reče mali.

Psiholog se nekoliko razkuri in jezno zabrusi fantiču: "Ja, bo pa kar držalo, da misliš samo na "porkerije!"

"A jaz da mislim na porkerije?" mu zabrusi poba: "Kdo je pa te svinjarije risal po tabli, vi ali jaz?!"

Kako ujameš žirafa sredi savane? Enostavno. Sredi savane postaviš ogrado, nad vhodom vanjo pa v cirilici napišeš, da je žirafam vstop prepovedan. Ker žirafe ne znajo brati cirilice, gredo v ogrado in ti samo še zakleneš vhod. Žirafa je ujeta. Enostavno, ne.

Medtem ko je bil mož na službenem potovanju, je potres zrušil blok, v katerem je stanoval. Žal je potres pokopal tudi njegovo ženo. In - namesto da bi žaloval - jo je preklinjal: "Ti kurba, ti prasica, kako si me mogla varati z zgornjim sosedom!?" Ljudje ga skušajo umiriti, češ da je sosed med potresom pač iz zgornjega nastropja padel v njegovo posteljo, da pa to še ne pomeni, da ga je žena varala. Pa reče soprog: "To že razumem, da je bil potres in da je sosed iz zgornjega nadstropja padel v mojo posteljo, ni mi pa jasno, kako je padel v mojo pidžamo!"

Duše treh žena prispejo na onem svetu pred sv. Petra. Ta vsako povpraša, če je varala moža. Prva skesano prizna, da je svojega moža prevarala, a jo sv. Peter kljub temu spusti v nebesa. Druga prav tako skesano prizna, da je svojega moža varala in tudi to sv. Peter pošlje v nebesa. Tretja pa vsa vesela pove, da pa ona svojega moža ni prevarala. Sv. Peter te ženske ne pošlje v nebesa. Le-ta ga začudeno vpraša, kako da je tisti dve grešnici poslal v nebesa, nje pa ne. Sv. Peter ji odvrne: "Bog odpušča grehe, neumnosti pa ne!"

Zbral: K.B.

SLOVARČEK LOKALIZMOV

AVTO CAMP - Turistični objekt, kjer razen odpadkov in zavrženega gradbenega materiala najдете še kakšnega turista.

BISTRO - Dopoldansko zatočišče krajanov, ki se na delovnem mestu ne počutijo dobro.

CIRKUS ORFEI - Dogodek sezone. Po moji oceni pa čisto nepotreben, saj imamo že občinskega cirkusa čez glavo (dresirane opice, debelokoži sloni, klovnji, žonglerji itd.)

DAVKOPLAČEVALEC - Oseba, ki proti svoji volji odšteje občini denar, katerega le-ta porabi za nekaj, česar nihče ne pogreša.

GNĚČA - Značilnost, ki spremlja poletje; pri nas večno prisotna v trgovinah z živili, kjer nad njo godrnjajo zlasti tisti, ki jo povzročajo.

HRUP - Zvočni pojav, ki je znosen, če ga povzročamo mi in zelo nadležen, če ga povzročajo drugi.

IGRIŠČA (športna, otroška) - Prostor, ki bo v kratkem postal samo še beseda v slovarju.

KOPALIŠČE - Turistični objekt, kjer morate podnevi plačati vstopnino, da lahko gazite po vsem, kar tjakaj hodijo ponoči brezplačno odlagati psi in drugi sprehajalci.

ODPADKI - Po zaslugi komunalcev stalni okraski naše krajevne skupnosti.

PARKI - Zeleni nasadi, ki so bili v čast in ponos tistemu, ki jih je zasadil, naši občini pa so v sramoto.

RESTAVRACIJA - Lokal, kamor (sodeč po tem, kar vidimo) gostje zahajajo izključno zato, da natakarji lahko organizirajo tekmovanje v počasnosti.

SMETI - Velika nadloga naše občine; trajala bo vse dotlej, dokler jih bodo odvažali samo trikrat tedensko in dokler bodo odgovorni v komunalnem podjetju trpeli za kroničnimi okvarami vohalnih organov.

TURIST - oseba, katero nestrpno čakamo, da pride, nato pa nestrpno čakamo, da bi čimprej odpotovala od koder je prišla.

ŽALOIGRA - Odrsko delo žalostne vsebine; sinonim za delo naše občinske skupščine.

Sonja Požar, Lucija

Ali veste zakaj Droga ne sme gojiti japonskih rakcev?

Ali veste, da med zavarovane živalske vrste v Republiki Sloveniji (Uredba o zavarovanju ogroženih živalskih vrst, september '93) sodijo tudi vse vrste kitov (red Cetacca)?

Ali veste, da se kiti hranijo tudi z rakci?

Ali veste, da so piranski ribiči že davnega 1555 v Sečoveljskem zalivu kruto ubili kita?

Ali veste, da so pridobili 100 vrčev (cca 500 litrov) svetilnega olja? Pa tako majhen kitek je bil! Dolg samo 12 metrov.

Ali si upate trditi, da se rakci ne bodo razmnožili po celotnem Piranskem zalivu?

Ali ne verjamete, da bo s hrano bogato morje privabilo v zaliv kakšnega kita?

Ali veste, da je največji kit sinji kit (*Balaenoptera musculus*), ki je dolg preko 30 metrov in težak tudi 150 000 kilogramov?

Ali ne verjamete, da bi taakšnega kita naši ribiči zlahka ulovili in preživeli leto ali pa še več z denarjem, ki bi ga iztržili od ulova.

Če ste na vsa vprašanja odgovorili pritrdilno, potem že veste, zakaj Droga ne sme gojiti rakcev. Preprosto gre za zaroto ljubljanske vlade proti našim ribičem.

Mitja Jančar

KANELA BAR

NA PLAŽI PORTOROŽ
ODPRTO VSAK DAN
DO 24. URE

PRIJETNO IN DOMAČE VZDUŠJE

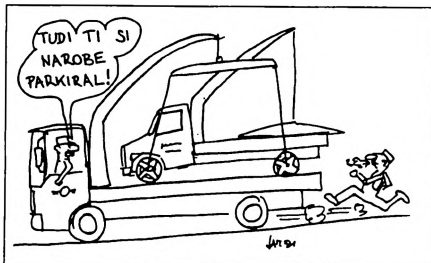
VABLJENI

PAJEK

(poljudnoznanstvena razprava)

Pajek je miroljubna domača živalca. Običajno stanuje za omarami, kjer nevede in nehote spravlja v grozo gospodinje. Mati narava mu je kot poglavitno prehrano vsilila muhe in druge žuželke, zato mu po krivici očitajo krvoločnost. Tako kruto ožigosan je dal ime svojemu mehničnemu polbratu, ki pa niti malo ni miroljuben in kateremu bi po vsej pravici lahko prisodili zvrhano mero krvoločnosti. Hrani se izključno z napačno parkiranimi avtomobili, katerih sicer ne požre - požre pa zato živce lastnikom, ki so navsezadnje samo žrtve neurejenega prometa v naši občini. Avtomobile odvaža v svoje gnezdo in pri tem ne izbira žrtev. Za stiske ljudi, ki kraja ne poznajo, se malo meni. Rekli bi celo lahko, da pri svojem delu sadistično uživa. O kulturi odnosov še ni slišal, pomoč v sili je zanj neznan pojem. Tudi tega ne ve, da še za hujše prekrške, kot je napačno parkiranje, policija in sodstvo dostikrat najprej posvarita; kazen sledi šele, če se prekršek ponovi.

V zahodnem svetu bi samo životaril, ker tam vam pajek odpelje avto le tedaj, če resno ovirate gibanje drugih vozil ali če zaprete dostop v pomemben objekt. To naš mehnični pajek dobro ve, zato se drži naše občine kot pijanec plota. Revez ne ve, da bi bilo po njem tisti hip, ko bi imeli urejene garažne hiše, parkirišča in promet nasploh. Ker glede na dogajanja in perspektive v naši občini ni strahu, da bi bili kaj kmalu deležni take urejenosti, bodo še njegovi vnuki lahko živeli od napačnega prepričanja, da je enostavneje odpravljati posledice kot pa odpravljati vzroke.

Glede na to, da je Portorož mesto seminarjev, pa le ne bi bilo napak organizirati seminar za mehnične pajke in jih malo izobraziti glede medčloveških odnosov.

Sonja Požar, Lucija

RIFLESSIONI

Uno dei vantaggi del cantare in coro e' che si puo' partecipare anche se non si e' intonati. Lo svataggio e' che il vostro vicino puo' fare la stessa cosa.

***

Un uomo intelligente non perderebbe mai la calma se avesse davanti uno specchio e si vedesse.

***

Ma perche' chi dice "non sono un oratore" non la smette a quel punto, invece di darcene una dimostrazione?

***

Nessuno puo' mostrare troppo a lungo una faccia a se stesso e un'altra alla gente senza finire col non sapere piu' quale sia quella vera.

***

Non si capisce veramente quanto si sa e quanto si ignora finche' non si comincia a parlare.

***

Occorrono almeno dieci anni per abituarsi a quanto si e' avanti con gli anni.

Cesarina Smrekar

TOP 15

Lestvica najbolj gledanih filmov v VIDEOCENTRU MIKI v Luciji za avgust '94

1. **INDECENT PROPOSAL (Nespodobno povabilo):** ROBERT REDFORD, DEMI MOORE (drama)
2. **THE FIRM (Firma):** TOM CRUISE, ED HARRIS (drama, thriller)
3. **REGARDING HENRY (Henryeva vrnitev)** HARISON FORD, ANNETTE BENING (drama)
4. **JENNIFER 8 (Jennifer osma):** ANDY GARCIA, UMA THURMAN (thriller)
5. **SOMMERSBY (Sommersby)** RICHARD GERE, JODY FOSTER (drama)
6. **C.I.A. II TARGET ALEXA (C.I.A. II cilj Alexa):** LORENZO LAMAS, KATHEEN KINMONT (akcija)
7. **LORENZO'S OIL (Življenje za Lorenza):** NICK NOLTE, SUSAN SARANDON (drama)
8. **THE HUNT FOR RED OCTOBER (Lov na rdeči oktober):** SEAN CONNERY, ALEC BALDWIN (vojni)
9. **PURE LUCK (Čista sreča):** MARTIN SHORT, DENNY GLOVER (komedija)
10. **DRAGON (Zmajeva zgodba):** JASON SCOTT LEE, LAUREN HOLLY (akcija)
11. **SLIVER (Vročica):** SHARON STONE, WILLIAM BALDWIN (thriller)
12. **MAD DOG AND GLORY (Ena žena - dva moška):** ROBERT DE NIRO, UMA THURMAN (drama, komedija)
13. **THE STAND:** GARI SINISE, MOLLY RINGWALD (horor)
14. **MADE IN AMERICA (Made in America):** WHOOP! GOLDBERG, TED DANSON (komedija)
15. **EXTREME JUSTICE (Kruta pravica):** SCOT GLENN, LOU DIAMOND PHILLIPS (krimi., akcija)

VIDEOCENTER MIKI

Seča 194c, Portorož

film & video company

ODPRTO VSAK DAN OD 10.00 DO 22.00

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH OD 16.00 DO 22.00

TEL.: 71-139, 79-398

FAX.: 71-139

TO BI MORALI PREBRATI

Na "Delovi" strani "Reportaže - turizem", ki je izšla 11. avgusta, bi si bili morali prebrati turistično reportažo Staneta Ivanca z naslovom "Ali je Piran sploh ustrezen za kakršenkoli turizem?" Če drugega ne, bi se vsaj prijetno pritrjujoče nahajljali.

Da boste vedeli, o čem govorimo, le nekaj občeznanih resnic iz omjene repotaže:

* Dober mesec bo tega, kar smo v tem časopisu (Delu, op.urednika) prebrali novico, da se občinsko vodstvo v Piranu - sredi leta 1994! - sprašuje, kakšne vrste turizem naj bi imeli v tem mestecu. In med raznimi idejami, navrženi na sestanku, s katerega je poročal naš dopisnik, je bila tudi ena, ki povezuje nostalgijo in futurologijo: spet naj bi zgradili tramvajsko progo in kot pred desetletji naj bi se od Pirana do Portoroža vozili s tramvajem. Mogoče je bil tramvaj pred desetletji odpravljen po podobnem sestanku, na katerem so se spopadli s težkim vprašanjem, kakšen turizem naj ima Piran. Toda danes bi bilo umestnejše vprašanje, ali je Piran sploh ustrezen za kakršenkoli turizem...

* ... nekaj se je bistveno spremenilo od časov prvega in doslej na srečo še edinega piranskega tramvaja: drugi in drugačni so meščani, najmanj je Italijanov, nekaj več je Slovencev, največ je nekdanjih Jugoslovanov, ki so prišli iz krajev južno od Kolpe. Torej bi bilo logično, da bi se občinski voditelji s turističnimi ambicijami najprej vprašali, ali so novi Pirančani sploh navdušeni za turizem...

* ... Novi Pirančani ne govorijo ne slovensko ne italijansko, hiše in stanovanja opremljajo po svoje, domotožje preganjajo ali povečujejo z glasnim predvajanjem sevdaha... Žal jim manjka nekaj osnovnih higienskih navad, okolje je zanje deveta briga in zadnje, kar jim pride na misel je, da bi bili prijazni s turistom...

* ... Kdor se gre turizem, ne more cele tedne razkazovati kupov smeti, kot se je na primer letos dogajalo pri gostilni Riviera, ne more z vodo splakovati umazanije z riviere v morje, mesto naj diši po morju, ne po gnoju! Piran prepogosto neznošno zaudarja po fekalijah, in to ne samo pri "drek fabriki" v bližini Bernardina, marveč tudi drugod. Torej naj se mestni očetje vprašajo ali zmorejo poskrbeti za čisto mesto?...

* ... Kdor se gre turizem, ne more razlagati gostom, da vode ni, ker je turisti poleti veliko porabijo, vodovod pa so pozabili zgraditi, da je policija prezaposlena in da je je premalo, da je hrup pač del poletja in da so pretepi del slovenske folklore.

* ... V Piranu bi se smel kopati samo pri hotelu Piran, to je tam, kjer je na vodi edina opozorilna ograja in na kopnem edini tuš s čudnaško predpisanim delovnim časom...

Še lansko poletje je bila prha tudi pred hotelom Punta, zdaj hotela ni več, ker so ga predelali v turistični stanovanjski blok..., pred njim lahko edini v Piranu parkirajo stanovalci ali kdo drug, kdo ve; ... in ker so na začetku rive baje že entič odtrgali zapornico in jo vrgli v morje (politia dixit), je letos za ves avtomobilski, motorni in drugi promet odprta cesta vse do konca betona na obali spodaj pod cerkvijo.

* ... "Smrt turistu," pravijo v Piranu, "povozimo ga, zmečkajmo ga, preganjajmo ga, naravnajmo mu izpušno cev pred nos, trobimo mu v ušesa, naj vstaja in se umika, kaj neki misli, da bo dobil za tisto ušivo turistično takso..."

* ... Naj mi vodstvo mesta, ki se je kljub vsemu odločilo za turizem, razloži, dokaže in utemelji, kako je, prvič, mogoče, da so na primer lastniku restavracije Napoleon pred dvema letoma dovolili tako kičasto prenovo...

* ... Do svetilnika, kjer so po dolgih letih zamenjali dvoonožno klop s štirinožno, je vse eno samo parkirišče, vmes pa so letos postavili kiosk sumljivega porekla, ki prodaja spominke še bolj sumljivega izvora. Kdo je dovolil postaviti tak kiosk s tako dejavnostjo? Tistega, ki je izdal dovoljenje, je treba zapreti hkrati s tistim, ki je izdal dovoljenje za neoklasicistično teraso Napoleona iz bele plastike na leseni podlagi. Če sta dva, bo v prihodnje verjetno manj škode v Piranu, saj jih veliko več tako in tako ni na položaju, kjer se izdajajo taka dovoljenja.

* ... Piranski mestni očetje ... naj v svoj Piran ne vabijo novinarjev, ki so za brezplačno večerjo ali kosilo pripravljani miže in z zatisjenim nosom hoditi po mestu in potem pisati o njegovih lepotah.

Vrnitev neke "odpisane" prireditve

Ko sem prebral, da v Avditoriju spet pripravljajo Zlato rožo Portoroža, sem podvomil ali jim bo to uspelo. Vem namreč, koliko truda je potrebno vložiti za uspešno vrnitev nekdanje zelo priljubljene prireditve, ki je - po mojem mnenju - poleg starega hotela Palace, bila zaščitni znak Portoroža.

Pa se je Zlata roža uspešno, skozi velika vrata letos vrnila! Občinstvo polnega Avditorija je hitro dojelo, da prisostvuje veliki glasbeni prireditvi. Scenarij in režija sta bila v rokah starega znanca Dušana Hrena, orkester (sestavljala sta ga camerata Labacensis in Big Band RTV Slovenije) je vodil mojster Jože Privšek. Napoved Avditorija, da bomo na odru slišali enega najboljših evropskih ansamblov, se je izkazala za resnično. Nastopili so: Darja Švajger, New Swing Quartet, Tereza Kesovija, Oto Pestner, Shirley Arleen in Bobby Solo. Pevka Darja Švajger se je predstavila v najboljši luči. Lahko bi rekli, da je že ali da bo prav kmalu prvi glas Slovenije. Tudi New Swing Quartet in Oto Pestner sta opravičila vsa pričakovanja, Tereza Kesovija pa je spet znala osvojiti portoroško občinstvo. Tudi Bobby Solo je dokazal, da je še veliko ime zabavne glasbe.

Ameriška jazz pevka Arleenova pa je pela na ravni svojega videza - izredno!

Sredi avgusta smo torej v Portorožu ponovno doživeli veliko zabavno-glasbeno prireditev. Nadaljnja usoda Zlate rože pa ni več le v rokah Avditorija, temveč v rokah vsega portoroškega turizma. Upam, da tudi letošnji sponzor - portoroški Casino' - misli tako. Bilo je seveda tudi nekaj manjših pomanjkljivosti, npr. ognjemet na koncu prireditve, za katerega mislim, da bi bilo bolje, da bi ga izpustili. Bil je kot nekakšna lažna pozlatitev, ki pa je takšna prireditev, kot je bila letošnja Zlata Roža, ne potrebuje. Prireditev sta vodila Tajda Lekše in Marco Balestri iz Milana. Balestri je prireditev vodil z dozo recimo ji simpatične agresivnosti, Lekšetova pa je s svojim znanjem in šarmom izredno opravila svoj del posla in mimogrede še elegantno "krotila" Balestrovo agresivnost.

Jovan Nikolić

ELAN
Sportna trgovina-Sport shop-Negozio sportivo
Smeštarski servis-Sti service
Tourist agency
Sport & adventure

JONATHAN
Sportline

Veliki trg 6, 66310 Izola, Slovenija, tel./fax: 066/65-650
Piazza Grande 6, 66310 Isola, Slovenia, tel./fax: ..38 66/65-650

TO BI MORALI videti, slišati, občutiti...

V kulturnem poletju '94 se v Portorožu in Piranu res toliko dogaja, da je najbrž marsikatera predstava šla mimo vas. Pa vam je lahko žal, da je niste doživeli, použili, dihali... Preberite občutke Nade Kozine, ki so jo obhajali ob nekaterih predstavah in jih ponotranjite, vzemite za svoje, če že predstave niste doživeli na svoji koži.

Pandurjeva Carmen 2. julija - ne opera ne gledališče, španska glasba, divje kretnje, vročina, bikoborba, cigani. Bučanje glasbe, nenaden rez - tišina in negibnost na odru, kot bi se trgal filmski trak, vedenje, da je Pandur svetovna zvezda. Ne vem, kaj želi povedati. Da je življenje scefrano (zgodbe ni), da je burno (rdeča barva), tragično (črna), nepredvidljivo (hrup in molk), da naj se ne trudimo, da bi ga razumeli, da je mozaik vtisov s poti, da je najbolje, če živiš v vtisih in zanemariš vsakdanjost - ni vredna, da bi jo naredil lepšo - ne da se, pusti jo, raje sanjaj. Črički v okolici in črički po zvočniku, ti so glasnejši od resničnih, sanje so pomembnejše od resnice.

Gledališče Katje Pegan na Prvomajskem trgu 6. julija - njeni spomini na otroštvo, ko je bilo tam živahno: folklorne prireditve, godba na pihala, ples, ritnika. Piran je lep, je en sam spomin na lepe stare čase, ko so tu živeli bogati solinarji, trgovci, obrtniki, pomorci, ribiči, ladjedelci, učenjaki in umetniki. Reven je, čeprav tu še vedno živijo pridni ljudje. Pa so gostoljubni, sprejeli so medse veliko beguncev in pregnancev.

Katja hoče svoja otroška leta nazaj, pravzaprav hoče dubrovniške poletne igre.

Pripelje tovornjak, na njem so kulise in vse za predstavo gledališča Ane Monro: kolesa za viteze, našemljena v konje, igralci so vitezi, mrki in spominjajo na Don Kihota. Igralec Roza bobna in se vozi na enokolesu. Ljudje posedejo na tribune, vse je polno. Preletim obiskovalce, ganjena sem - s piranskih ulic so: otročaji, njihovi očetje in mame, none, redkokaterega sem že videla v Avditoriju. Prerivajo se in jezijo na tiste, ki sedijo zadaj, ker jih drežajo v hrbet, kličejo se in si mahajo. Mali in veliki otroci. Okna so odprta in polna glav. Predstava je hecna. Igralci so si zamislili velik oder, pa so se zgmili ljudje prav tesno k njim in se sproti odmikali, ko so uganili, kam bi radi igralci. Siva muca je zašla v krog in ni vedela, kako ven, lep čas je skakala okoli bojujočih se vitezov, se jim umikala, potem ji je le uspelo pobrisati s prizorišča. Veselje v vročem soparnem večeru.

Prvi večer Piranskih glasbenih večerov v tem poletju 8. julija - Logar in komorni orkester iz Kopra. Po prvem delu vneto ploskamo. Nenadoma začnejo ljudje bežati z dvorišča pod oboke, vsuje se dež. Drugi del je v cerkvi, vse je lepo, kot bi bilo tako mišljeno in nič ne manjka. Na koncu zaigrajo še Tartinijevo sonato.

Po koncertu vidiš, da je med obiskovalci veliko sorodnikov in znancev nastopajočih, pozdravljajo se, čestitajo si, mi jih občudujoče gledamo; kar ne bi še šli domov, pa saj še rosi in jutri je sobota, nikamor se nam ne mudi.

Odisej in sin pred piransko cerkvijo 12. julija - Oče Bojan dovolj predstavo. Tu je bilo včasih pokopališče, sedaj je travnik in lep pogled na morje in hribe v daljavi, ko je zrak suh. Pa na strehe in dimnike; ne najdeš dveh enakih. Razmišljam, ali je novi tlak na Tartinijevem trgu lep; ne morem se ga navaditi, nepiranski je; grdega stolpa ob vhodu na trg se ne vidi.

Mogoče je dobro, da ni dovolj denarja za obnovo Pirana,

nekoč bo denar in Piran bo, kot ga vidiš sedaj, pa vendar bo nov. Tako kot Sikstinska kapela v Rimu, ki so jo obnovili Japonci. Michelangelo bi bil zadovoljen.

Odisej se je potepal, žena ga seveda ni čakala prekrizanih rok, bila je lepa in željna družbe. Oče Bojan je malo negodoval zaradi njenega obnašanja, pa saj ve, kakšne smo Eve.

Ljudi je spet več kot sedežev, stole so fantje iz Avditorija prinesli še iz križnega hodnika. A jih je še premalo. Žejni smo gledališča.

Priplujejo štiri jadrnice 24. julija - V cerkvi je napovedan koncert ob pol osmih, vendar je takrat maša, kot vsako nedeljo. Koncert bo po maši. Oče Bojan začne točno ob uri. Danes je sveti Krištof, zavetnik popotnikov in voznikov, oče Bojan zaželi vsem potujočim srečno pot.

V ozadje cerkve tiho prihajajo ljudje, eni se prekrizajo; prav je da se, to je božji hram. Maša se konča ob osmih. Nekaj vernikov odide, drugi ostanejo v cerkvi in se v pričakovanju razgledujejo. Lučkarji s televizije splezajo na svoje odre, eden se povzpne prav pod strop.

Cerkev je polna. Veliko je tujcev, pridejo z nahrbtniki in popotno napravljene. Posedejo po klečalnikih, po stopniščih prižnice, kora in stranskih oltarjev, po tleh ob klopeh.

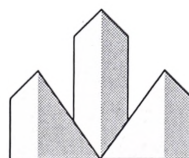
Pred oltarjem se pojavijo pevci iz Trsta in zapojejo stare nabožne pesmi. Miha Pogačnik, svetovljan, živi v Hamburgu in povsod, od svoje violine neločljiv, privihra na oder; ena noga je še skoraj v zraku, potegne z lokom po strunah in odbrenka Bachovo sonato. Zaigra s tako lahkoto, kot bi igral angel v nebesih in ne človek v cerkvi. Potem priključje izza oltarja še čembalistko iz daljne Kitajske in zaigrata še nekaj, česar ni na sporedu...

Interpreti Veneziani so zadnji: Nicola, Sonia, Alessandro in Paolo. Zaigrajo Vivaldija in Lottija. Mladi so in navdušeni. Cerkevne stene jim pozlatijo zvok. Zunaj nas objame toplota in zvezdnata noč.

Nada Kozina

Ministra so seznanili s peticijo za odstranitev srednjevalovnega oddajnika na Belem križu

Julija, ko se je v občini Piran mudil na obisku minister za okolje in prostor, dr. Pavle Gantar, si je nekaj časa vzel tudi za v.d. gl. in odgovornega urednika "Portorožana", Marka Zormana, ki ga je seznanil z akcijo zbiranja podpisov za odstranitev srednjevalovnega oddajnika na Belem križu. Dr. Gantar je obljubil, da bo problematiko sevanja belokriškega oddajnika bolj poglobljeno proučil in po svoji presoji tudi ukrepal. (Več v naslednji številki "Portorožana").

ŠIFRA

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec. Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14,
66310 IZOLA,
tel./fax: 066/63-211